

Programowanie turystyki w Gminie Mielno

Opracował: **Radosław Sobko**

Pełnomocnik Burmistrza Mielna ds. Turystyki

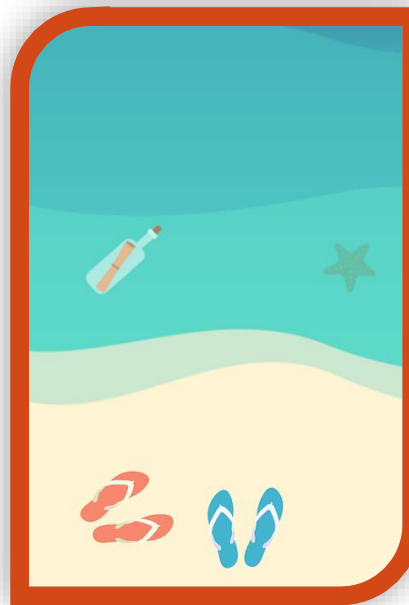
Konsultacja merytoryczna: **dr hab. prof. US Przemysław Pluskota**

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Geografii Społeczno-
Ekonomicznej Uniwersytetu Szczecińskiego

Wprowadzenie

Od wielu lat rola turystyki w ujęciu globalnym rośnie. Jej znaczenie dla wybranych państw, czy regionów z biegiem czasu stało się na tyle silne, że wyewoluowała do rangi znaczącego i nierzadko – nawet dominującego czynnika kształtującego rozwój. Wynika to między innymi z interdyscyplinarności turystyki, której wzrost wiąże różne sektory gospodarki, determinując ogólną poprawę stopy życia określonej społeczności.

Znaczenie turystyki szczególnie uwidacznia się w podstawowej jednostce samorządu terytorialnego – w gminie. Na przestrzeni lat poszczególne samorządy terytorialne wyspecjalizowały się w obsłudze ruchu turystycznego, przez co turystyka stała się istotnym, czy nawet dominującym elementem kształtującym wymiar lokalnej gospodarki. Przykładem takiej gminy jest Mielno, będąca w świetle badań jedną z najbardziej uzależnionych gmin od turystyki w Polsce (Sobko, 2021) oraz jedną z najbardziej atrakcyjnych turystycznie gmin nadmorskich województwa zachodniopomorskiego (Krażewska i Ossowska, 2021).

„Turystyczność” Gminy Mielno można uznać za ewenement nie tylko na polskim wybrzeżu, ale także w skali całego kraju. Samorząd bije rekordy popularności wśród turystów nad morzem, ulegając wyłącznie nieporównywalnie większym miastom Gdańsk oraz Kołobrzeg (GUS, 2022). Pięciotysięczna gmina przyjmuje w ciągu roku prawie 2,4 mln przyjezdnych, z czego niespełna 1,7 mln osób zostaje tu przynajmniej na jedną noc (turyści).

W związku z uwarunkowaniami przyrodniczymi samorząd boryka się z relatywnie silnym zjawiskiem sezonowości turystyki, a więc i sezonowości lokalnej gospodarki, co dosadnie ukazuje liczba turystów, która w samym lipcu i sierpniu przekracza 1 mln osób (Selectivv, 2021).

Wymierny efekt turystyki to nie tylko korzyści, lecz również poważne wyzwanie dla funkcjonowania Gminy Mielno, w której w ciągu roku na jednego mieszkańca przypada ponad 300 turystów. Powoduje to, że pięciotysięczna gmina w rzeczywistości staje się przeciętnie 145-tysięcznym samorządem, który w szczycie sezonu przeobraża się w ponad 500-tysięczny ośrodek. Do takiego stanu przygotowana musi być między innymi niezwykle kosztowna infrastruktura wodno-kanalizacyjna, czy system odbioru odpadów. Jeszcze większe wymagania stawiane są na przykład infrastrukturze drogowej, która obsłużyć musi także odwiedzających,

zatem z tej perspektywy gmina staje się przeciętnie ponad 200-tysięczną jednostką zmieniającą się okresowo w prawie 600-tysięczny samorząd. Nie mogą więc dziwić powszechnie występujące latem zatory drogowe, którym ograniczona obszarowo Gmina Mielno nie jest w stanie zapobiec – dla porównania przeciętne 600-tysięczne miasto w Polsce ma powierzchnię 28 tys. hektarów, czyli prawie 5 razy większą (GUS, 2021).

Rozważania o konsekwencjach rozwiniętej funkcji turystyki, a w szczególności o zapewnieniu możliwości przyjazdu tak dużej liczby ludzi w niewielkim samorządzie, powinny też uwzględniać często pomijaną kwestię w aspekcie funkcjonowania samorządów turystycznych w Polsce, zwłaszcza na wybrzeżu – problematykę sezonowości. **Gmina musi zapewnić takie warunki, które pozwolą przyjąć określoną liczbę przyjezdnych i co istotne, musi utrzymać określone przedsięwzięcia także w czasie mniejszej aktywności turystycznej. To stwarza wiele problemów, które zasadniczo sprowadzają się do całorocznego ponoszenia przez pięciotysięczną gminę kosztów utrzymania na poziomie stosunkowo dużego miasta.**

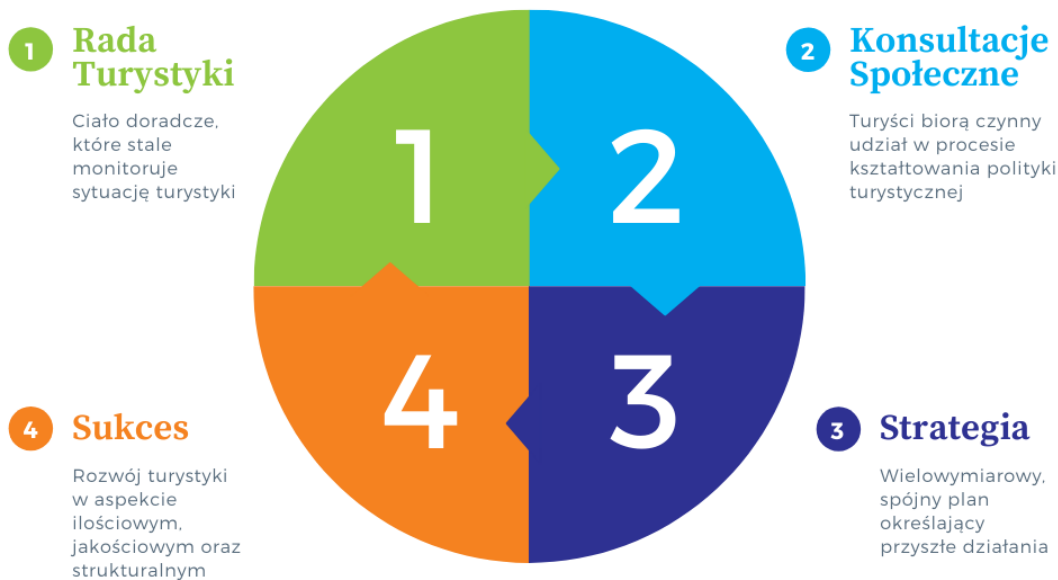
Rozpatrując turystykę w Gminie Mielno na płaszczyźnie korzyści i strat w wielowymiarowym aspekcie społeczno-ekonomiczno-środowiskowym, nie ulega wątpliwości, iż turystyka generuje zdecydowanie więcej pozytywnych efektów. Bez niej gmina nie osiągnęłaby obecnego poziomu rozwoju, jak i nie miałaby możliwości kształtowania założonej wielkości wzrostu w przyszłości.

Dlatego pomimo niekwestionowanego sukcesu Gminy Mielno w sferze turystyki, samorząd nie powinien być tylko biernym uczestnikiem tego procesu (odnotowującym określone korzyści i koszty), lecz aktywnie angażować się w zarządzanie lokalną turystyką. To niezwykle ważne z perspektywy kształtowania trwałego wzrostu sektora, bo jak zauważa Gołembski (2009), brak strategicznego podejścia do zagadnienia naraża rozwój turystyki na przypadkowość, będącą na przykład konsekwencją podejmowania decyzji na bieżąco – bez kluczowej koordynacji działań i bez szerszej analizy możliwości oraz potrzeb.

Świadomość tej konieczności doprowadziła do stworzenia w 2019 r. szerokiego projektu pod nazwą „Turystyka z pomysłem w Gminie Mielno” (rys. 1). Zgodnie z założeniami w samorządzie prowadzony będzie monitoring turystyki w oparciu nie tylko o dane ilościowe, ale także jakościowe. Dzięki temu w kształtowaniu kierunków rozwoju sektora partycypować będą również turyści, przedsiębiorcy i mieszkańcy. Pozwoli to w pierwszej kolejności wypracować plan operacyjny, jakim jest niniejszy dokument – który w przyszłości może w pewnej formie stać się również elementem szerokiej strategii. Głównym założeniem podejścia operacyjnego jest określenie konkretnych działań, których realizacja pożądana byłaby w wymiarze czasowym „tu i teraz”, co w praktyce oznaczać powinno horyzont najbliższych kilku lat.

Turystyka z pomysłem

W GMINIE MIELNO

Rys. 1 (opracowanie własne)

Programowanie turystyki odbywać się będzie z wykorzystaniem różnego typu danych statystycznych pierwotnych i wtórnych, a także w oparciu o opinie ciał doradczych oraz wyniki konsekwentnie przeprowadzanych badań sondażowych. Programowanie turystyki, którego celem jest wzmacnianie potencjału turystycznego samorządu, automatycznie wzmacniać będzie markę Gminy „Mielno nad dwiema wodami”, którą buduje się w perspektywie wieloletniego sukcesu. Ponadto z niniejszego dokumentu wprost wynika, że **dla rozwoju lokalnej turystyki najważniejszymi działaniami są te związane ze spełnieniem podstawowych potrzeb turystów, takich jak infrastruktura drogowa, czy infrastruktura plażowa i rekreacyjna. Z tego powodu właściwym podejściem wydaje się, by dopiero po zrealizowaniu „pierwszorzędnych” kwestii zawartych w dokumencie stworzyć możliwość szerszej dyskusji w przedmiocie strategii. W praktyce trudne jest wieloletnie planowanie, gdy boryka się tu i teraz z konkretnymi problemami. Dlatego, dopóki nie rozwiąże się obecnych, fundamentalnych aspektów, rozwój turystyki należy oprzeć na wymiarze operacyjnym. Oczywiście nie zmienia to faktu, że cały czas trzeba brać pod uwagę także strategiczny wymiar podejmowanych decyzji, będący istotą zarządzania w perspektywie długookresowej.**

Olga Roszak-Peżała, Burmistrz Mielna

Turystyka jest dla Gminy Mielno najważniejszym elementem wpływającym na poziom kształtowania się rozwoju społeczno-gospodarczego. Większość mieszkańców pracuje bezpośrednio w turystyce lub w sektorach okołoturystycznych, które pośrednio się z nią stykają. Bez turystyki nie byłoby wielu sukcesów, jakie udało się nam osiągnąć – nie byłoby tak rozwiniętej w skali województwa i całego kraju Gminy Mielno. Doskonale zdaję sobie z tego sprawę, dlatego uważam, że powinniśmy wykorzystać szansę, jaka stoi przed gminą i stale skupiać się na doskonaleniu lokalnego potencjału turystycznego. Do tej pory robiliśmy to skutecznie, czego potwierdzeniem jest mocna pozycja gminy Mielno jako nie tylko jednego z najsilniejszych ośrodków turystycznych na polskim wybrzeżu, ale też jednego z najsilniejszych krajowych ośrodków turystycznych w ogóle. Musimy jednak pamiętać, że w turystyce panuje ogromna konkurencja i przy stale zmieniających się oczekiwaniach turystów bardzo szybko można stracić na znaczeniu. Z tego powodu powinniśmy zastanowić się, co robić, aby nie tylko utrzymywać, ale też wzmacniać potencjał turystyczny. Właśnie w tym celu powstał szeroki, innowacyjny projekt „Turystyka z pomysłem w Gminie Mielno”, którego jednym z efektów jest niniejszy dokument.

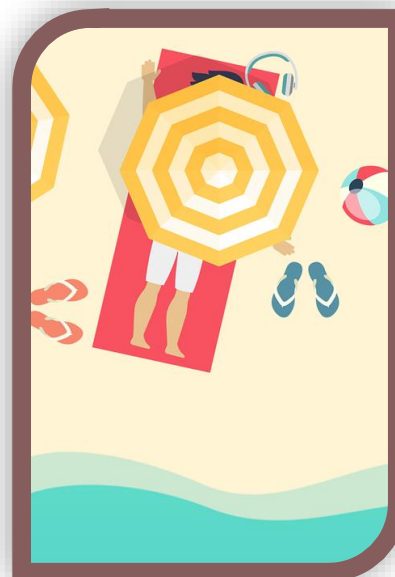

Spis treści

Wprowadzenie.....	1
Turystyka w liczbach.....	6
Poznajmy turystę.....	19
Gmina Mielno oczami turysty.....	24
Diagnoza potrzeb w lokalnej turystyce 2020.....	32
Diagnoza potrzeb w lokalnej turystyce 2021-2022.....	34
Wzmacnianie potencjału turystycznego samorządu – propozycje.....	37

Turystyka w liczbach

Jak można scharakteryzować turystykę występującą na danym obszarze? Zasadniczo w tym kontekście w badaniach naukowych przyjęto się rozpatrywanie turystyki z zastosowaniem kwantyfikowanej funkcji turystycznej, na podstawie której możliwe jest określenie wymiaru, znaczenia turystyki dla danej jednostki terytorialnej. Wśród wskaźników funkcji turystycznej najpopularniejszą kategorią są miary zagospodarowania turystycznego, do których należy wskaźnik uważany za najlepszy, najbardziej uniwersalny i wymierny – wskaźnik Baretje’a-Defarta (Szromek, 2012; Chudy-Gystki, 2006). Zastosowanie tej miary w odniesieniu do innych obszarów pozwala na rzeczywiste porównanie charakteru turystyki na przykład w poszczególnych gminach. Stosując wskaźnik do oszacowania funkcji turystycznej dla wszystkich gmin w Polsce (poza miastami na prawach powiatu), w których występował ruch turystyczny w latach 2017-2019, wyznaczono 34 jednostki możliwe do zinterpretowania w skali Boyer (Pearce, 1995) jako obszary turystyczne (tab. 1). Ciekawy wydaje się fakt, że spośród 1615 gmin cechujących się występowaniem ruchu turystycznego zaledwie 2,1% stanowiły jednostki z dominującą funkcją turystyczną. Z tej grupy 11 samorządów zweryfikowano jako wybitnie turystyczne, a wśród nich trzecim najbardziej uzależnionym od turystyki okazała się Gmina Mielno. Przy okazji warto zwrócić uwagę, że to gminy nadmorskie są względnie najsilniej uzależnione od turystyki, będąc przy okazji zdecydowanie mocniej obciążonymi sezonowością turystyki niż wszystkie pozostałe.

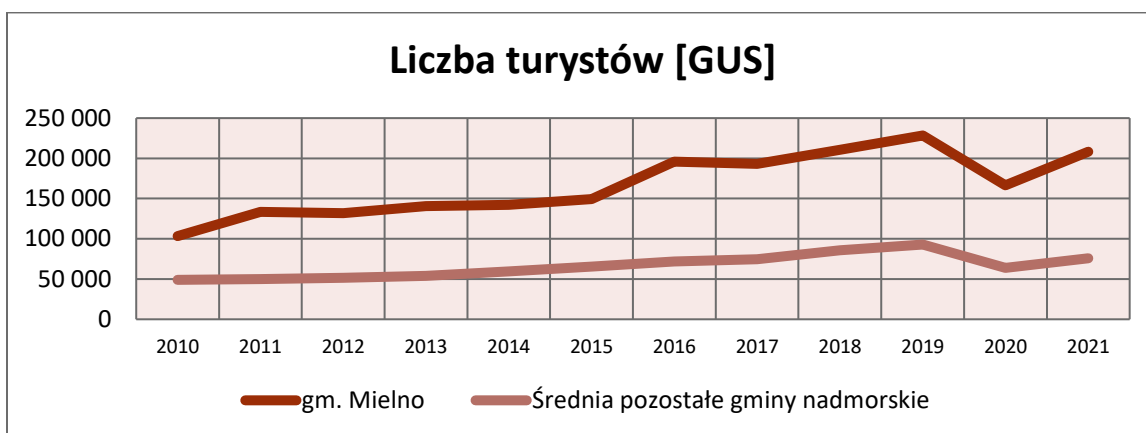
Lp.	Typ	Nazwa	W _{BD}	Sezonowość W _{BD}	Lp.	Typ	Nazwa	W _{BD}	Sezonowość W _{BD}
1.	N**	Krynica Morska (1*)	461,2	71,0%	11.	G	Lutowiska (2)	66,8	38,2%
2.	N	Rewal (2)	421,3	67,7%	12.	N	Postomino (2)	64,8	65,0%
3.	N	Mielno (3)	363,8	77,4%	13.	N	Kołobrzeg (2)	63,9	73,4%
4.	N	Łeba (1)	282,3	82,5%	14.	N	Sztutowo (2)	62,9	72,4%
5.	N	Dziwnów (3)	252,7	79,2%	15.	I	Ciechocinek (1)	55,3	0,1%
6.	G	Karpacz (1)	227,7	1,1%	16.	G	Szczyrk (1)	50,8	0,4%
7.	N	Ustronie Morskie (2)	195,3	79,3%	17.	N	Hel (1)	49,9	65,5%
8.	G	Solina (2)	121,7	38,6%	18.	G	Zakopane (1)	49,3	6,2%
9.	N	Władysławowo (3)	112,6	74,4%	19.	G	Krynica-Zdrój (3)	45,3	4,2%
10.	N	Jastarnia (3)	108,8	64,4%	20.	G	Wisła (1)	43,7	1,7%
11.	N	Międzyzdroje (3)	103,2	47,1%	28.	G	Duszniki-Zdrój (1)	43,0	0,0%
12.	G	Szklarska Poręba (1)	82,5	1,6%	29.	I	Białowieża (2)	42,0	9,3%
13.	N	Ustka (2)	80,4	92,9%	30.	G	Bukowina Tatrzańska (2)	41,4	14,8%
14.	N	Darłowo (2)	79,1	64,2%	31.	I	Włodawa (2)	41,3	82,3%
15.	G	Świeradów Zdrój (1)	77,9	0,2%	32.	I	Mikołajki (3)	40,2	12,5%
16.	N	Stegna (2)	73,0	86,7%	33.	G	Polonica-Zdrój (1)	40,1	0,0%
17.	G	Cisna (2)	70,5	34,6%	34.	G	Poronin (2)	40,0	18,8%

*1 – gmina miejska, 2 – wiejska, 3 – miejsko-wiejska; ***N – gmina nadmorska, G – góraska, I – inna.

Tab. 1 (Sobko, 2021)

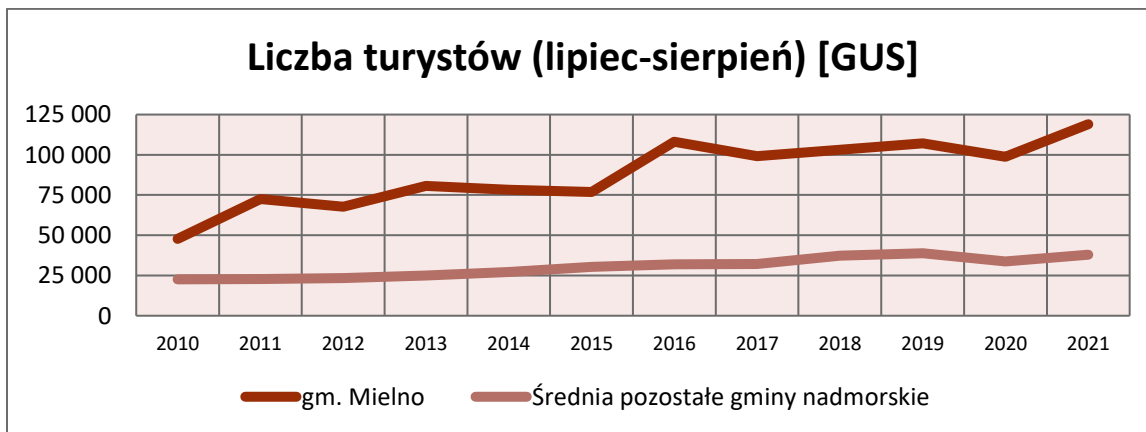
Do określenia funkcji turystycznej obszaru zastosować można też inne kategorie wskaźników, do których należą miary intensywności ruchu turystycznego. To one bazują na szeroko pojętym ruchu turystycznym, czyli na przykład najczęściej wykorzystywaną wielkością charakteryzującą

w ograniczony sposób jednostkę w kontekście turystyki – liczbą turystów. Wiele instytucji, w tym GUS, turystykę przedstawia właśnie w odniesieniu do liczby turystów odnotowanej na terenie obszaru w określonym czasie (**GUS publikuje dane o liczbie turystów wyłącznie w odniesieniu do obiektów, które mają przynajmniej 10 miejsc noclegowych**). Na tej podstawie porównano liczbę turystów w Gminie Mielno do pozostałych nadmorskich gmin (**rys. 2**). Najważniejszym wnioskiem z zestawienia jest fakt, iż na przestrzeni analizowanego okresu dynamika wzrostu liczby turystów w Gminie Mielno była znacznie wyższa od przeciętnej na wybrzeżu, czego konsekwencją jest zwiększająca się różnica liczebności turystów – na korzyść Gminy. Ponadto widoczny jest efekt lockdownu w 2020 r., w trakcie którego turystyka była jedną z najsilniej poszkodowanych branż w gospodarce. Warto również zwrócić uwagę, że w 2021 r. liczba turystów nie powróciła jeszcze do rekordowego poziomu sprzed pandemii w 2019 r.

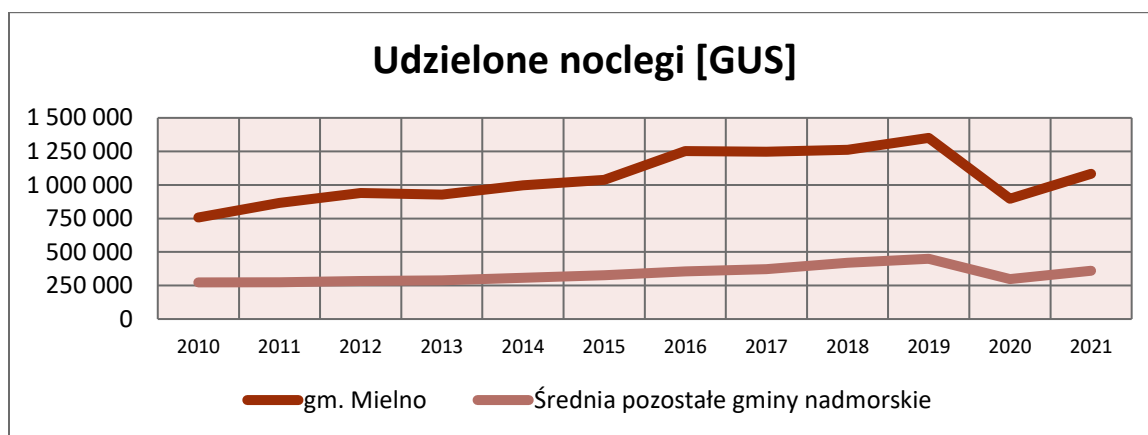
Rys. 2 (opracowanie własne)

Wspomniany trend utrzymuje się także w przypadku liczby turystów w lipcu i sierpniu (**rys. 3**). Ponadto analiza z wykorzystaniem danych GUS ukazuje zjawisko silnej sezonowości: lipiec i sierpień absorbują w Gminie Mielno niespełna 50% całego rocznego ruchu turystycznego. Warto również zauważyć, że w tzw. pandemicznym roku 2020 liczba turystów w lipcu i sierpniu nie spadła w tak istotny sposób, jak liczba turystów ogółem (**rys. 2**). Wskazuje to na fakt, iż pomimo obostrzeń, w sezonie wakacyjnym turystyka w nadmorskich gminach ucierpiała w mniejszym wymiarze niż w pozostałych miesiącach. Dodatkowo w 2021 r. liczba turystów w lipcu i sierpniu przekroczyła rekordowy rok 2016.

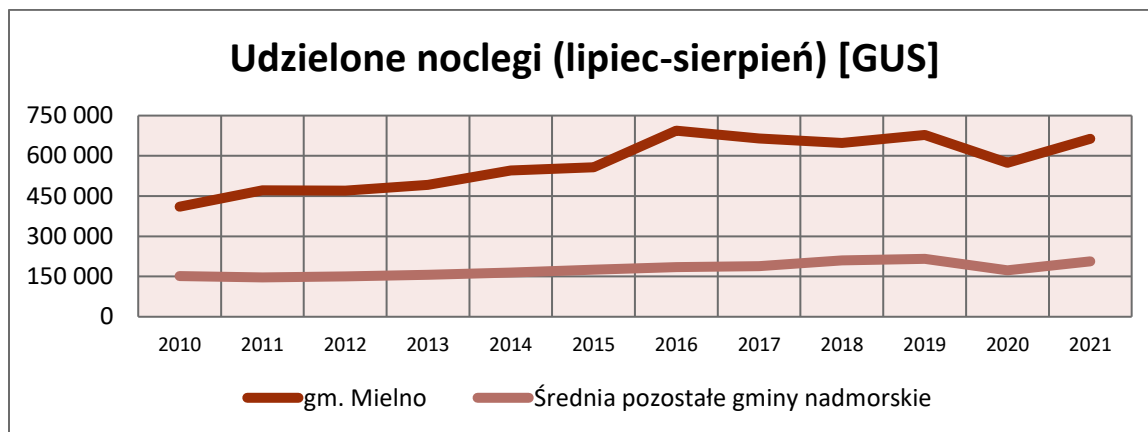
Rys. 3 (opracowanie własne)

Analogicznie do liczby turystów, także rozpatrując ilość udzielonych noclegów, dostrzec można podobne trendy (**rys. 4**). Co więcej, zgodnie z danymi GUS liczba turystów rośnie szybciej od liczby noclegów, czyli turyści zostają w Gminie Mielno po prostu na coraz dłuższe okresy pobytu. Przeciętny turysta spędzał w Gminie w 2019 r. 5-6 dób.

Rys. 4 (opracowanie własne)

Weryfikując liczbę udzielonych noclegów w lipcu i sierpniu, można też zauważyć, że przeciętny turysta spędzał w Gminie Mielno w okresie wakacji średnio 6-7 dób (**rys. 5**). Porównując to z udzielonymi noclegami ogółem (**rys. 4**) widać, iż w pozostałym czasie w ciągu roku turyści zostają w samorządzie na krótsze okresy.

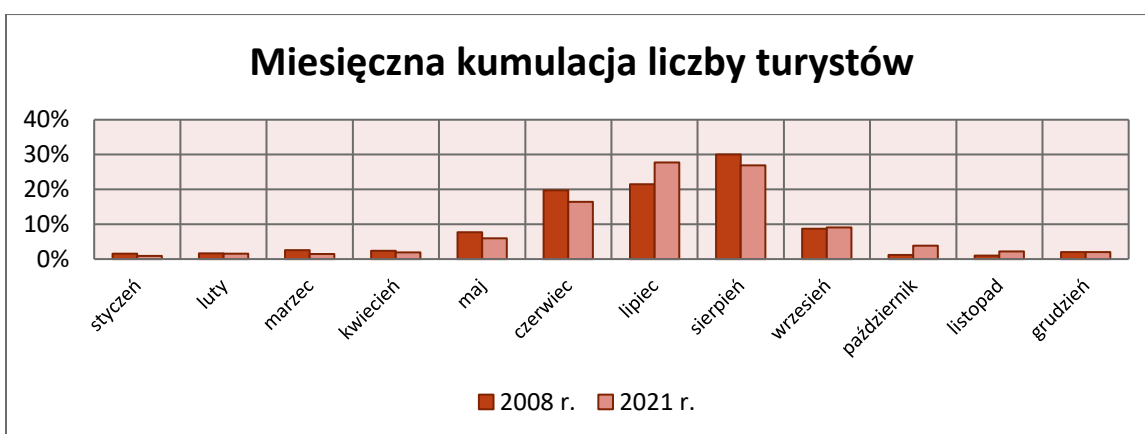
Rys. 5 (opracowanie własne)

Istotną miarą z perspektywy ogólnego potencjału gospodarczego obszaru jest wskaźnik sezonowości liczby turystów, który jak widać, utrzymuje ujemny, korzystny trend oznaczający wydłużanie się sezonu w przypadku całego wybrzeża (**rys. 6**).

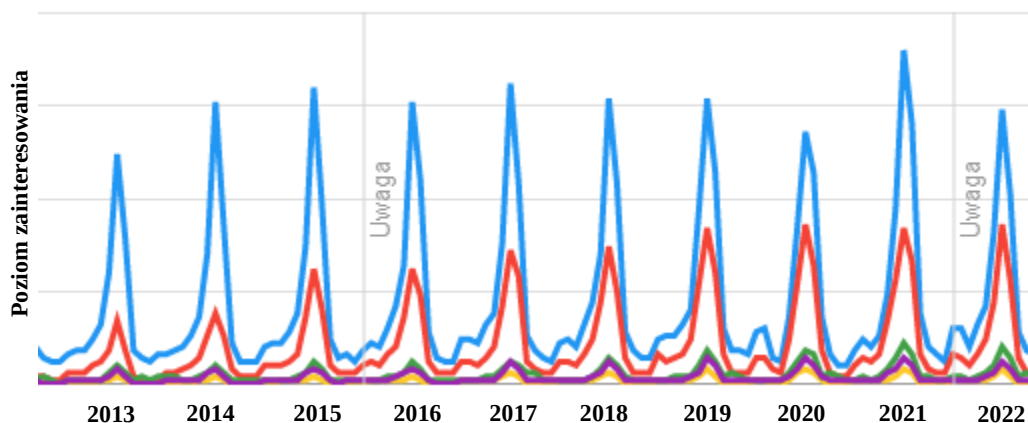
Rys. 6 (opracowanie własne)

Skupiając się na aspekcie sezonowości, a w szczególności zmniejszającego się jej poziomu w Gminie Mielno (co przy jednoczesnym rozwoju turystyki jest niezwykle pożądanym zjawiskiem), można zastanowić się, kiedy tak naprawdę następuje tzw. wydłużanie się sezonu turystycznego. Szacując liczbę turystów na podstawie zużycia wody, porównano udział liczby turystów w Gminie Mielno w poszczególnych miesiącach (przypołożono rok 2008 do 2021) (rys. 7). Okazało się, że kumulacja ruchu turystycznego w okresie maj-wrzesień, pomimo utrzymania wysokiego poziomu, spadła z 88 do 86%.

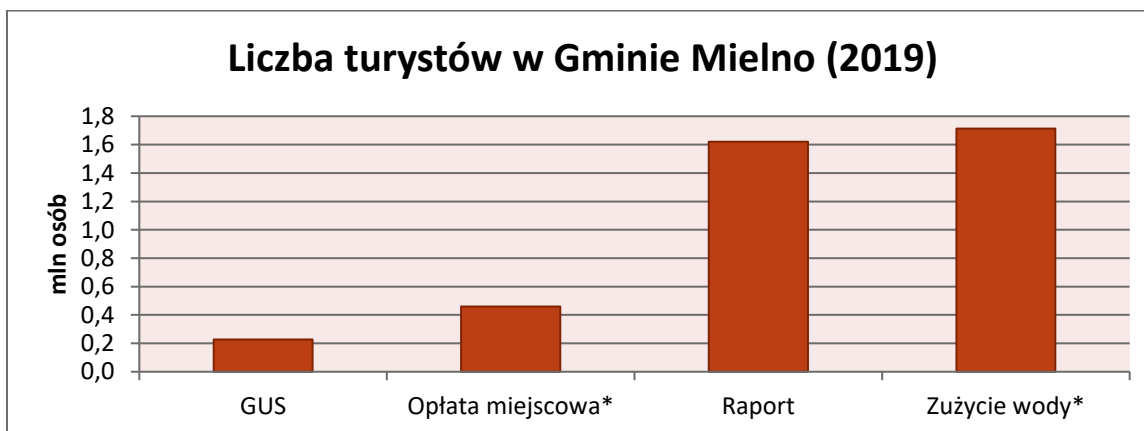
Rys. 7 (opracowanie własne)

W celu analizy zjawiska sezonowości można posługiwać się też nowoczesnymi technologiami, co pozwala np. zwerfikować zainteresowanie samorządem w konkretnym czasie. W tym celu posłużono się danymi statystycznymi pochodzącymi z Google, czyli największej wyszukiwarki internetowej na świecie. Na podstawie liczby wyszukiwań hasła (Mielno – kolor niebieski, Sarbinowo – czerwony, pozostałe kolory na wykresie reprezentują liczbę wyszukiwań pozostałych miejscowości Gminy Mielno) w danym miesiącu można stwierdzić, iż prócz powszechnego faktu, jakim jest największe zainteresowanie Gminą Mielno w okresie lipca i sierpnia, od 2015 r. zaczęło pojawiać się pewne zakłócenie przebiegu liczby wyszukiwań obejmujące swoim zakresem styczeń i luty (rys. 8). Zjawisko w kolejnych latach utrzymuje trend rosnący, a to pokazuje, iż w danym okresie Gmina Mielno staje się coraz bardziej atrakcyjna dla internautów. Jest to zbieżne z punktowym wydłużeniem sezonu poprzez Międzynarodowy Zlot w Mielnie, na który w trakcie imprezy przyjeżdża od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy turystów i odwiedzających.

Rys. 8 (google.pl)

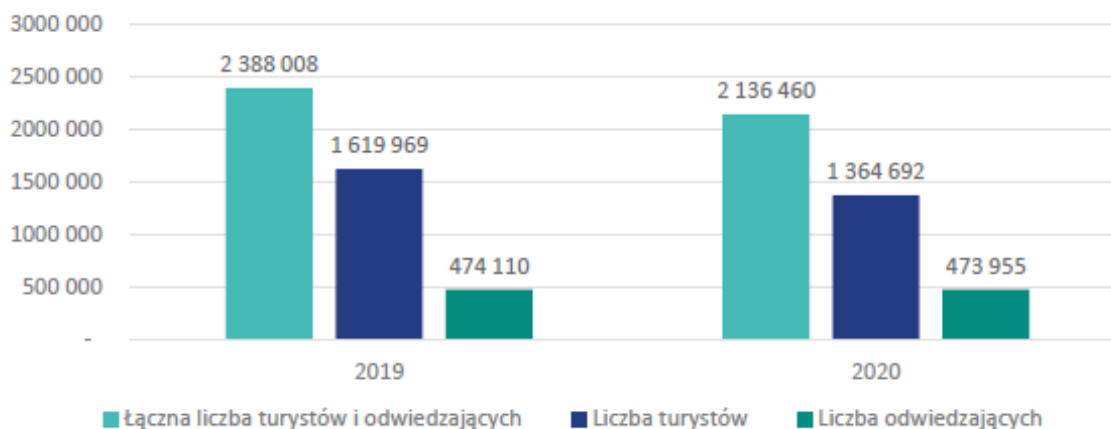
Wracając jednak do samej liczby turystów, zasadniczym problemem przy tej kwestii jest uzyskanie rzetelnych danych, które w opinii wielu specjalistów w tym przypadku znacznie odbiegają od tego, co przedstawia GUS – nie uwzględniając nawet szarej i czarnej strefy, dane GUS ukazują liczbę turystów wyłącznie w obiektach posiadających przynajmniej 10 miejsc noclegowych. Z tego powodu automatycznie liczba turystów wskazywana przez tę instytucję jest zaniżona, lecz trudno określić, w jakim zakresie. Poszukując jak najbardziej wiarygodnych informacji, zdecydowano się w 2021 r. uzyskać dostęp do technologii big data w postaci dedykowanego raportu o ruchu turystycznym w Gminie Mielno. Jak pokazuje porównanie liczebności turystów w oparciu o różne źródła informacji, najdokładniejsze, zbieżne wyniki przejawiają szacunki oparte o zużycie wody oraz dane dostarczone w raporcie big data (rys. 9).

Rys. 9 (opracowanie własne)

Analizując dane pochodzące z raportu bazującego na technologii big data, szczególnie widoczny jest spadek liczby turystów w Gminie Mielno wywołany pandemią (rys. 10).

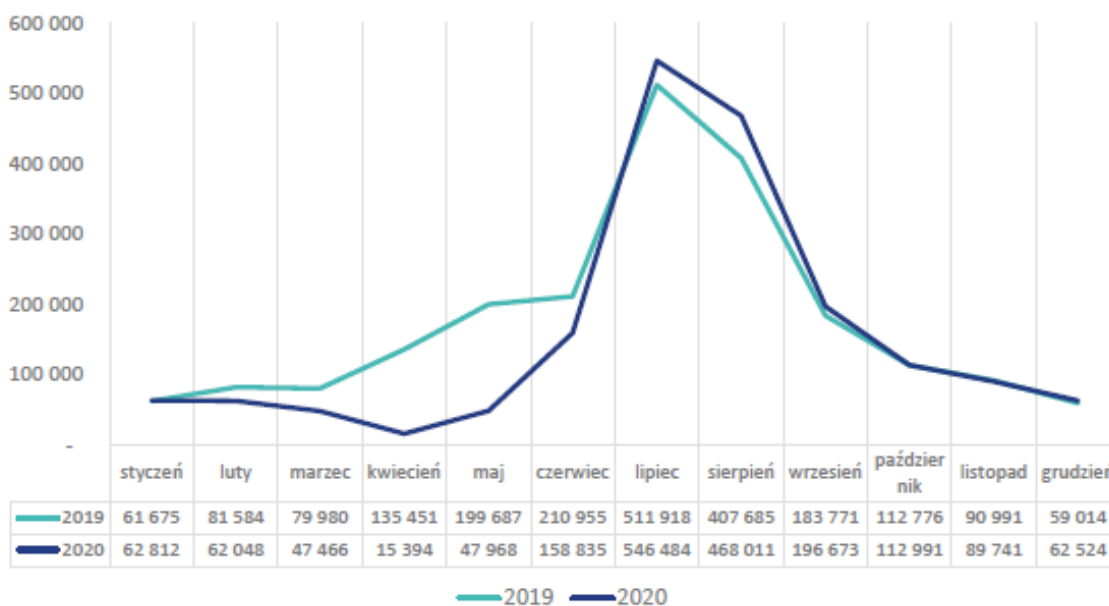
Wykres 1. Liczba turystów i odwiedzających Gminę Mielno w roku 2019 i 2020

Rys. 10 (Selectivv, 2021)

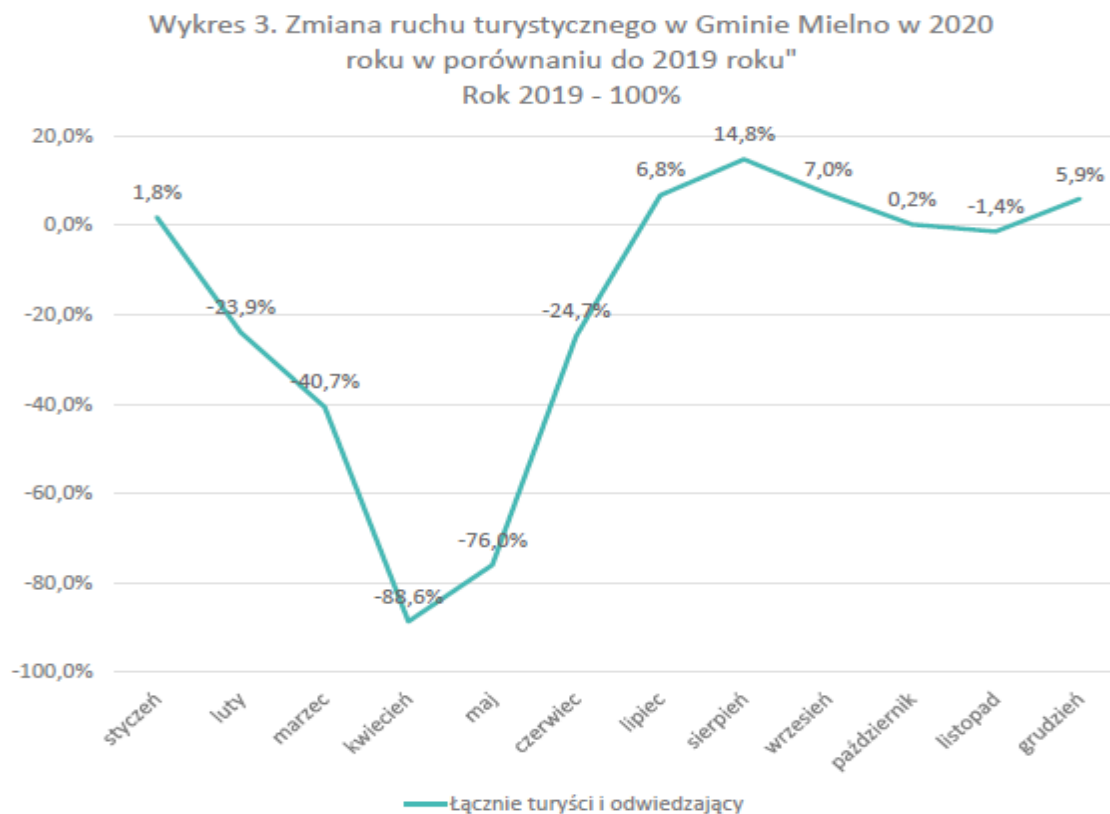
Pandemiczny rok 2020 cechował się zmniejszeniem liczby turystów w stosunku do ubiegłego roku na przestrzeni lutego i czerwca (rys. 11). Dla odmiany odwrotna sytuacja nastąpiła w lipcu i sierpniu, co wytłumaczyć można tzw. głodem wyjazdów powstałym tuż po otwarciu krajowej turystyki.

Wykres 2. Liczba turystów i odwiedzających w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku

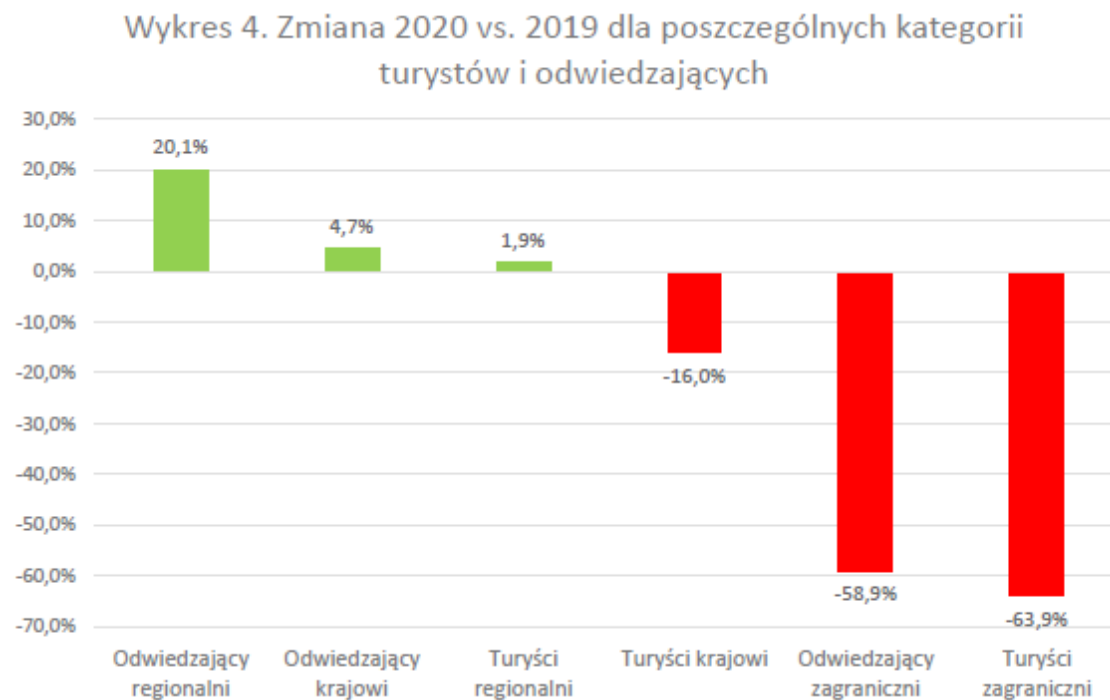
Rys. 11 (Selectivv, 2021)

Efektom pandemii był spadek liczby turystów już w lutym o 1/5, a w rekordowym kwietniu prawie o 90% (rys. 12). Łącznie przyjechało do Gminy Mielno prawie 300 tys. turystów mniej niż w roku 2019.

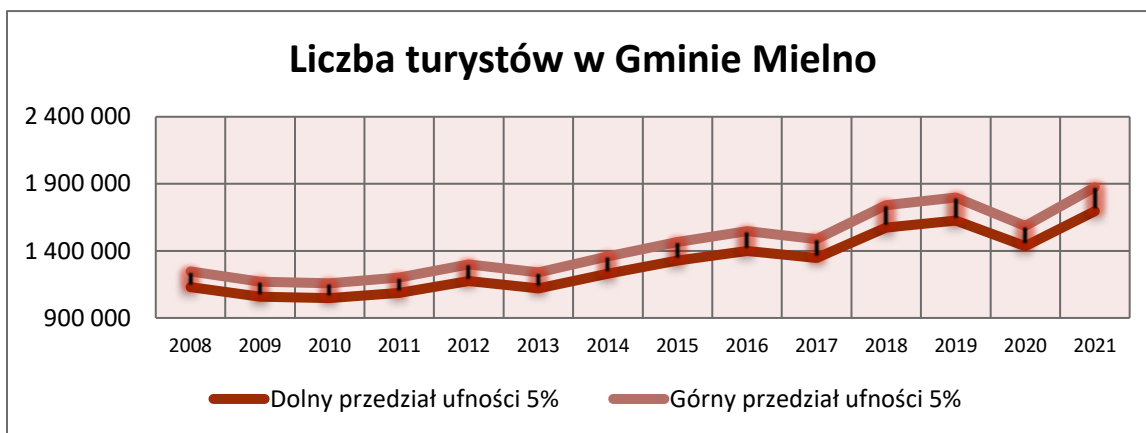
Rys. 12 (Selectivv, 2021)

W perspektywie całego pandemicznego 2020 r. najbardziej dotkniętą obostrzeniami grupą przyjezdnych byli turyści międzynarodowi. Widać to także w kontekście Gminy Mielno, gdzie liczebność tej grupy spadła o ponad 60% (rys. 13).

Rys. 13 (Selectivv, 2021)

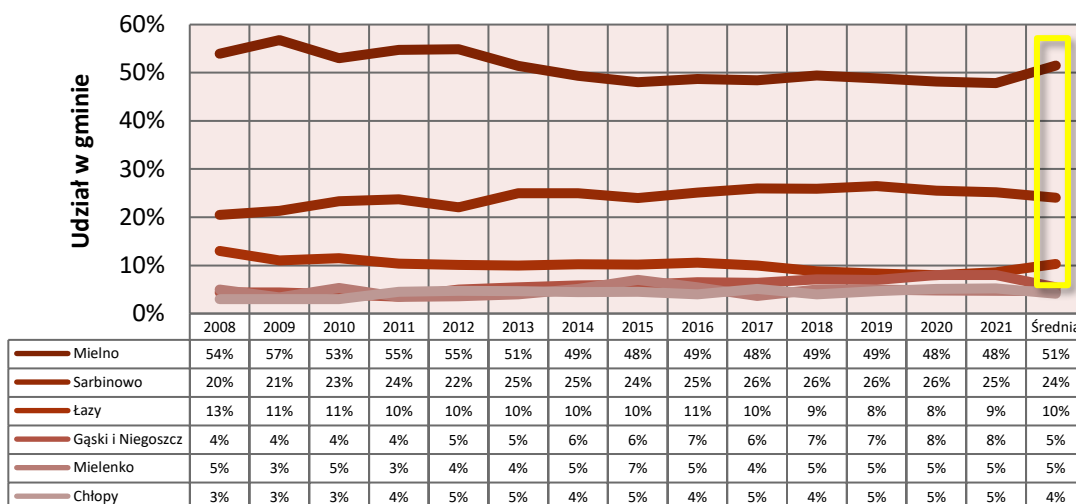
Wracając do zagadnienia wiarygodności danych o liczbie turystów, warto zadać pytanie, co będzie bardziej wiarygodnym źródłem – formuła big data, czy dane o zużyciu wody? Nie ulega wątpliwości, że nadal wiele osób nie korzysta z nowoczesnych urządzeń zbierających informacje o lokalizacji, zatem raport big data będzie w jakimś stopniu przedstawiał zaniżone wartości w stosunku do rzeczywistości. Wydaje się więc, iż to szacunki na podstawie zużycia wody są najbardziej wymiernym źródłem danych o liczbie turystów (rys. 14), tym bardziej że przedstawiają zbliżone wyniki w stosunku do raportu big data. Posiłkując się szacunkami na podstawie zużycia wody, można stwierdzić, że w roku 2021 w odniesieniu do roku 2008 nastąpił ponad 44% przyrost liczby turystów w Gminie Mielno (więcej o prawie 600 tys. osób).

Rys. 14 (opracowanie własne)

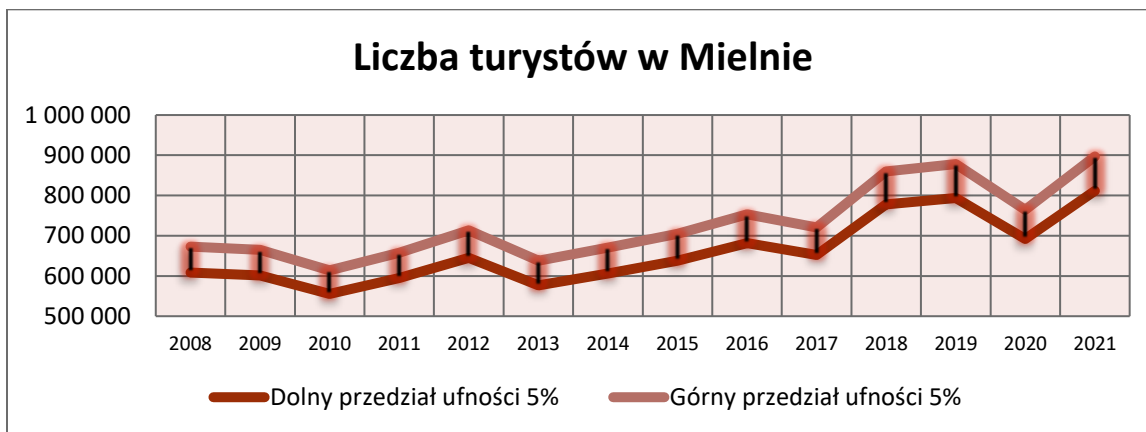
Wykorzystując szacunki o liczbie turystów na podstawie zużycia wody, określono, że największy udział w liczbie turystów odwiedzających Gminę Mielno przypada Mielnu – ponad połowa ruchu turystycznego skierowana jest właśnie tam (rys. 15). Biorąc pod uwagę, że Mielno osiągnęło wysoki poziom rozwoju turystyki znacznie wcześniej od pozostałych miejscowości, można przyjąć, że ze względu na ograniczenia przestrzenne nie uda się rozwijać np. mieleńskiej bazy noclegowej tak dynamicznie, jak jeszcze kilkanaście, czy kilka lat temu. Z tego powodu relatywny udział liczby turystów w Mielnie powinien się sukcesywnie zmniejszać – być może do osiągnięcia potencjalnego poziomu optimum w skali całej Gminy. Potwierdzają to dane empiryczne, wskazujące na podobne zjawisko redukcji udziału także w przypadku Łaz, w których o ile utrzymany jest dodatni trend wzrostu liczby turystów, o tyle jest on słabszy niż w innych miejscowościach.

Wskaźnik względnej liczby turystów w poszczególnych miejscowościach Gminy Mielno

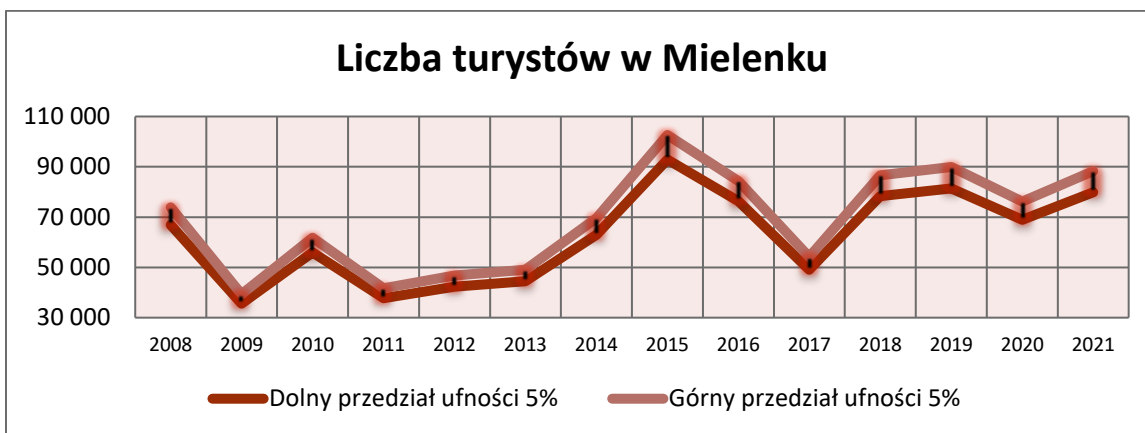
Rys. 15 (opracowanie własne)

Szacowanie liczby turystów na podstawie zużycia wody pozwoliło określić, że w Mielnie liczebność tej grupy wzrosła w roku 2021 w odniesieniu do roku 2008 o ponad 30% – o 214 tys. osób (rys. 16).

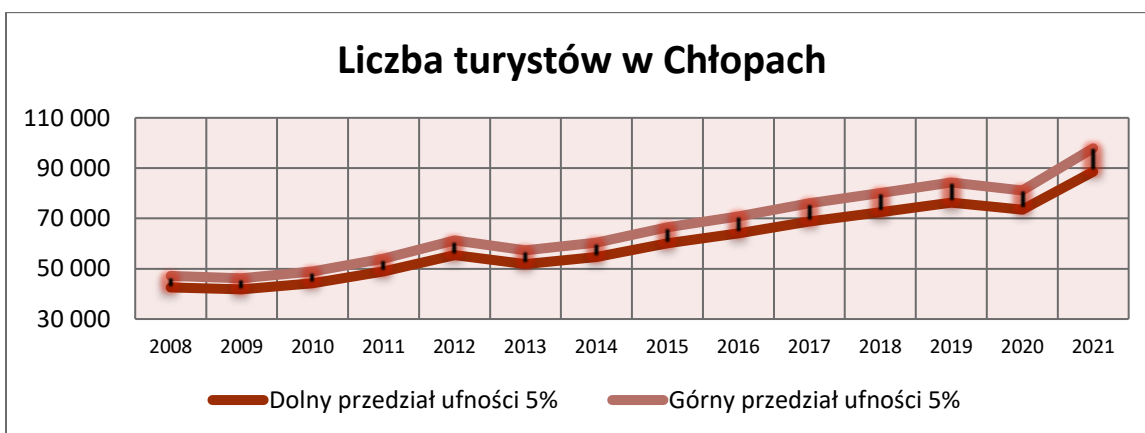
Rys. 16 (opracowanie własne)

O niespełna 1/5 wzrosła też liczba turystów w Mielniku, co w wartości bezwzględnej oznacza liczbę turystów większą o prawie 14 tysięcy osób (rys. 17).

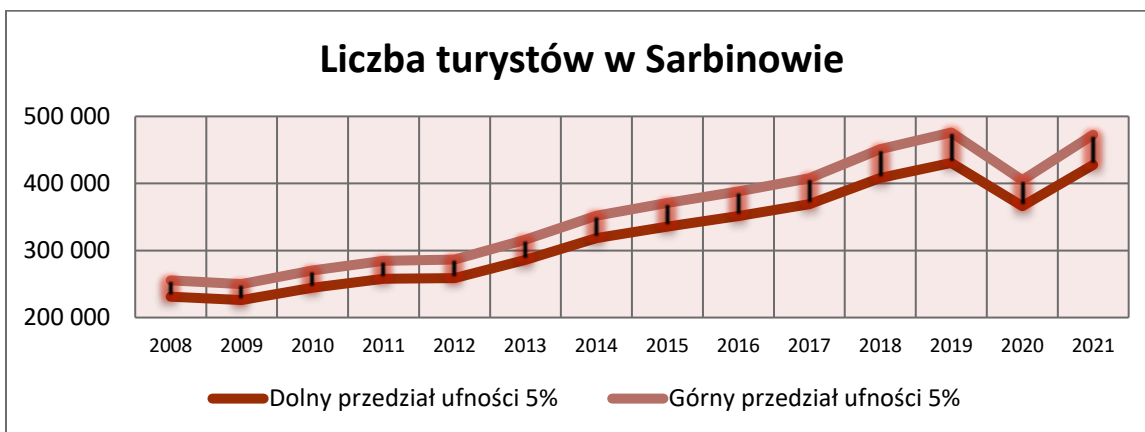
Rys. 17 (opracowanie własne)

Zdecydowanie bardziej liniowy wzrost liczby turystów występował w Chłopach, gdzie przyrost stanowił niespełna 110% – ponad 48 tys. turystów więcej (rys. 18).

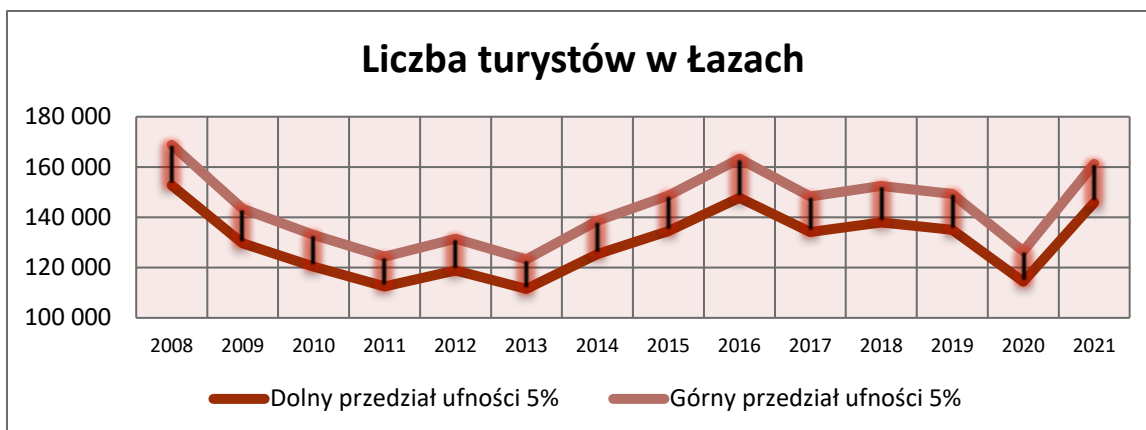
Rys. 18 (opracowanie własne)

Praktycznie liniowo liczba turystów rosła również w Sarbinowie, gdzie nastąpił drugi co do wielkości przyrost w wymiarze względnym – 85%, oraz drugi w wymiarze bezwzględnym – prawie 210 tys. osób więcej (rys. 19).

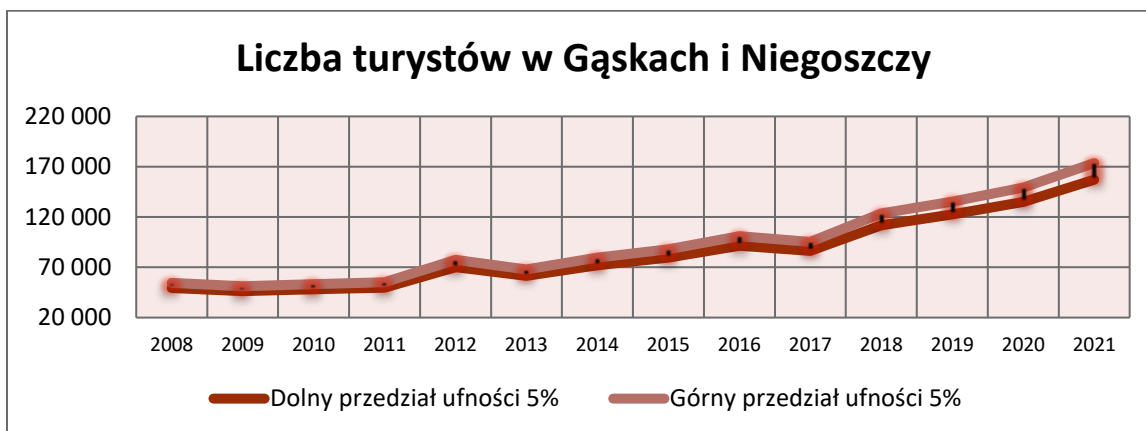
Rys. 19 (opracowanie własne)

Łączy pomimo relatywnie słabego dodatniego trendu wzrostu liczby turystów, jako jedyna miejscowość w Gminie Mielno cechowały się spadkiem liczby turystów: w wymiarze względnym o prawie 5%, a bezwzględny – niespełna 7 tys. osób (**rys. 20**).

Rys. 20 (opracowanie własne)

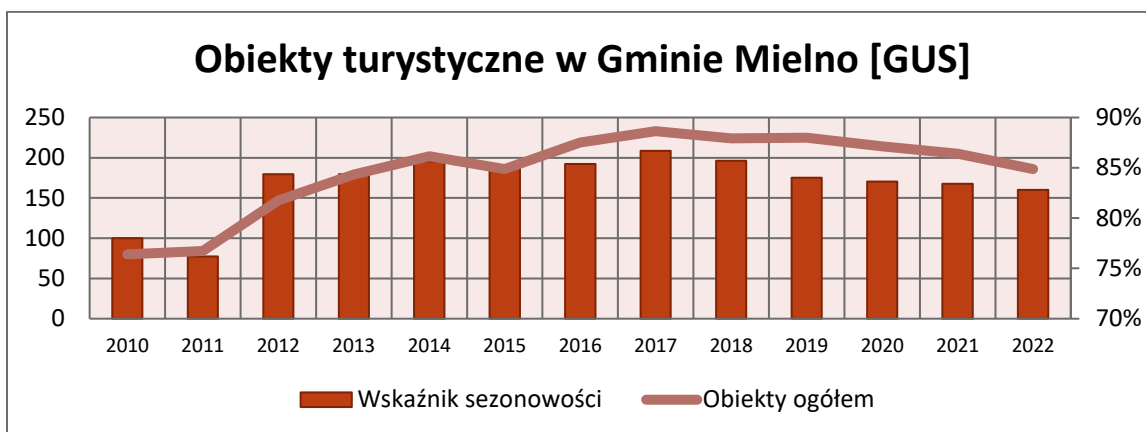
Największy względny przyrost wystąpił w Gąskach i Niegoszczy – wzrost o prawie 220%, co oznacza liczbę turystów większą o niespełna 115 tys. osób (**rys. 21**). Warto przy tym zaznaczyć, że ze względu na specyfikę istniejącej infrastruktury wodociągowej, nie było możliwości rozpatrywanie obu miejscowości w odseparowany sposób.

Rys. 21 (opracowanie własne)

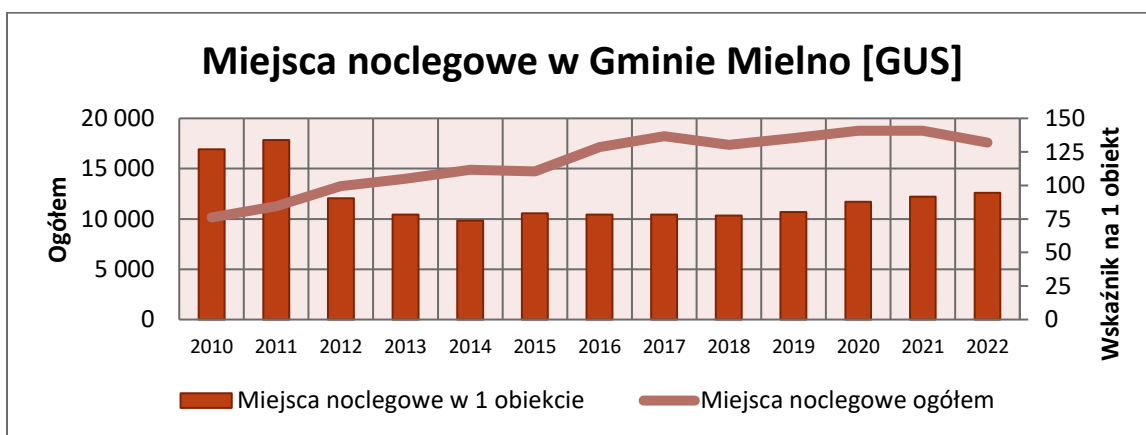
Weryfikując bieżącą sytuację turystyki i odnosząc się do jej wymiaru w ostatnich latach warto zwrócić uwagę także na jeden z najważniejszych elementów tego sektora, a więc na bazę noclegową. Na przestrzeni ostatnich 13 lat utrzymywał się trend wzrostu liczby obiektów noclegowych w Gminie Mielno (**rys. 22**). Szczególnie szybki przyrost występował w latach 2011-2017. Ogólna liczba obiektów turystycznych od 2010 r. wzrosła o 133% z 80 do 186 (największa liczba w 2017 r. – 233). Natomiast biorąc pod uwagę wskaźnik sezonowości obiektów turystycznych widoczne jest, iż do 2017 r. szybciej rosła liczba obiektów sezonowych w stosunku do tempa przyrostu liczby wszystkich obiektów. Następnie do 2022 r. włącznie zauważalny był trend malejący, co oznacza, iż zaczęło powiększać się znaczenie obiektów całorocznych. Podsumowując wykres jako całość można stwierdzić, że do 2017 r., w czasie dynamicznego

wzrostu liczby obiektów, powstawało więcej tych sezonowych. W kolejnych latach, wraz z ustabilizowaniem się liczby obiektów noclegowych, wzrosło znaczenie obiektów całorocznych.

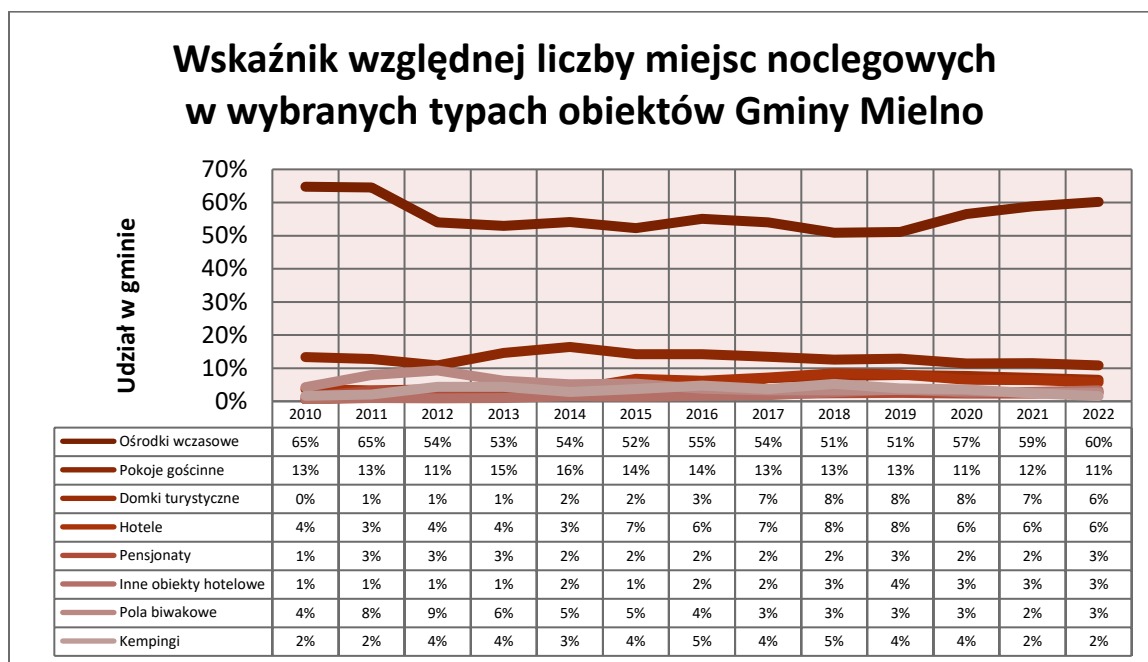
Rys. 22 (opracowanie własne)

O ile informacje o liczbie obiektów są interesujące w kontekście ogólnych trendów na lokalnym rynku turystycznym, o tyle dane o liczbie miejsc noclegowych są lepszym wskaźnikiem charakteryzującym bazę noclegową, gdyż nie są wrażliwe na zniekształcenia w postaci przeobrażeń nieruchomości (wiele obiektów na przestrzeni lat jest rozbudowywanych, łączonych w jeden poprzez grupowania itd.). Skupiając się na liczbie miejsc noclegowych zauważalny jest stabilnie rosnący trend tego miernika. Liczba miejsc noclegowych od 2010 r. wzrosła o 73% z ok. 10 tys. do niespełna 18 tys. (najwięcej miejsc noclegowych w 2021 r. – prawie 18,8 tys.) (rys. 23). Spoglądając przy tym na liczbę miejsc noclegowych przypadających na 1 obiekt turystyczny zauważalny jest gwałtowny spadek wartości wskaźnika po 2011 r. Wynika to najpewniej ze skokowego zwiększenia się liczby obiektów w 2012 r. (rys. 22). Można na tej podstawie wywnioskować, że w 2012 r. nastąpiła względnie silna zmiana na lokalnym rynku turystycznym poprzez zwiększenie się liczby obiektów noclegowych aż o 75% (z 80 do 147) w trakcie zaledwie 12 miesięcy. Co istotne, nie przełożyło się to aż tak diametralnie na liczbę miejsc noclegowych. Prawdopodobnie jest to spowodowane nagłą zmianą strukturalną w obszarze typów obiektów noclegowych – nastąpiło rozdrobnienie poprzez większą ilość obiektów cechujących się mniejszą liczbą miejsc dla turystów.

Rys. 23 (opracowanie własne)

Weryfikując kwestie związane z bazą noclegową można również zwrócić uwagę na jej strukturę w poszczególnych latach. Zasadniczym problem jest jednak kategoryzowanie obiektów, które działa na zasadzie dowolnego wskazania przez respondentów. Oznacza to, że zbliżone do siebie kategorie, takie jak np. ośrodki wczasowe, inne obiekty hotelowe i pokoje gościnne mogą zawierać obiekty dokładnie tego samego typu. Równie dobrze obiekty z kategorii domków turystycznych mogą trafić do ośrodków wczasowych i na odwrót. Z tego powodu wnioskowanie na podstawie tych danych powinno być ostrożne. Biorąc to pod uwagę można stwierdzić, że liczba miejsc noclegowych w domkach turystycznych w odniesieniu do wszystkich miejsc noclegowych wzrosła o rekordową wartość, tj. przynajmniej o 2180% – z min. 50 miejsc noclegowych do min. 1140 (rys. 24). Poza tym warto zauważyć, jak rozbudował się sektor hotelów i pensjonatów. Liczba miejsc noclegowych w hotelach zwiększyła się o 170% z 375 do 1012, a w pensjonatach o 234% ze 136 do 454.

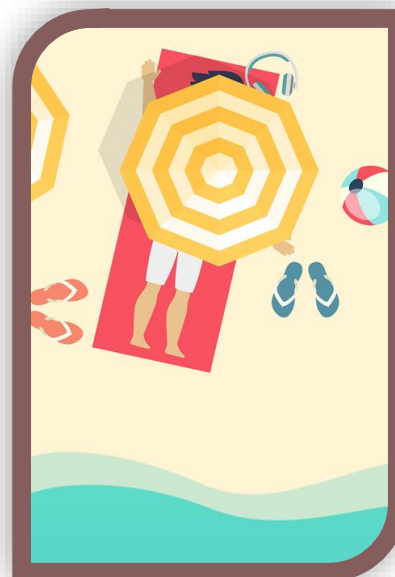

Rys. 24 (opracowanie własne)

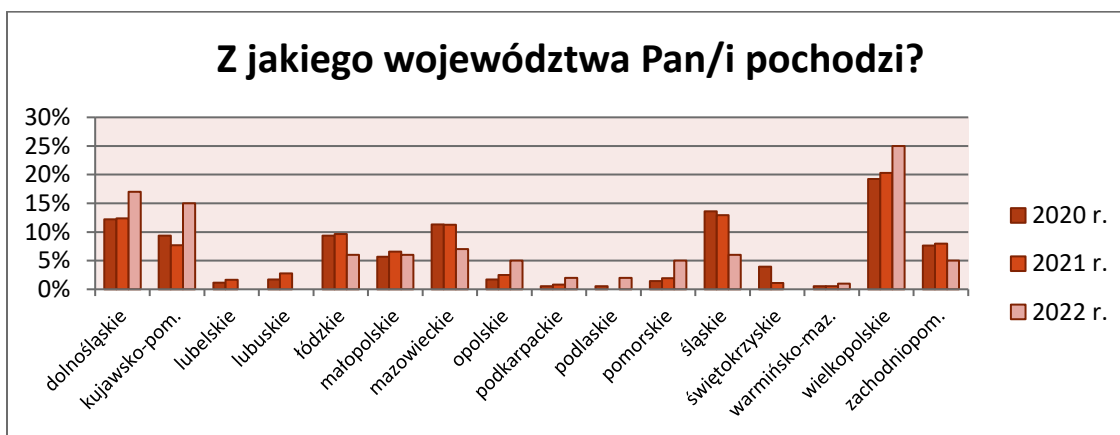
Analiza turystyki w aspekcie ilościowym wydaje się konieczna do podejmowania dalszych decyzji w zakresie funkcjonowania sektora. Na tej podstawie można stwierdzić, czy strategiczne podejście do zarządzania samorządem wytworzyło środowisko umożliwiające rozwój turystyki. Oczywiście na sektor wpływ ma wiele czynników, także niezależnych od władz lokalnych, lecz rola gminy pozostaje przewodnią (Markowski i Marszał, 2006).

Poznajmy turystę

Najskuteczniejszym sposobem pozyskania niezbędnych informacji o turystyce jest zastosowanie metody bezpośredniego wywiadu. Umożliwia to otrzymanie precyzyjnych odpowiedzi na wszelkie aspekty będące przedmiotem zainteresowania badacza. Dlatego też w 2020 r. wdrożono system badania turysty, opierający się na sprecyzowanej ankiecie możliwej do wypełnienia bezpośrednio w punktach Lokalnej Organizacji Turystycznej ulokowanych na obszarze Gminy Mielno, jak i zdalnie – online. W okresie od czerwca do września 2020 r. uzyskano 361 odpowiedzi, co pozwoliło spełnić wymóg minimalnej liczebności próby dla frakcji przy nieznanym szacunkowym odsetku ($n_{\min}=97$ przy dopuszczalnym błędzie pomiaru na poziomie 10% i poziomie istotności 5%). Badanie powtórzono na przełomie czerwca i września 2021 oraz 2022 r., uzyskując tym razem 452 odpowiedzi, co oznacza spełnienie wymogu minimalnej liczebności próby przy poziomie istotności 5% i dopuszczalnym błędzie pomiaru 5% ($n_{\min}=384$). Łącznie w latach 2020-2022 przebadano 813 respondentów.

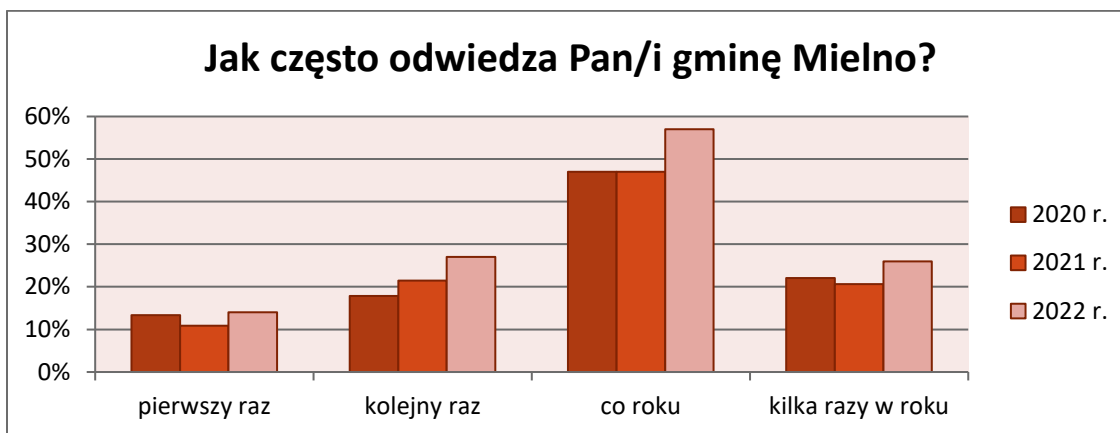

Badanie wykazało, że w latach 2020-2021 co piąty turysta w Gminie Mielno przyjeżdżał z Wielkopolski, a w roku 2022 nawet jeden na czterech turystów wywodził się z tego województwa (rys. 25). Licznie odwiedzają samorząd także mieszkańcy województwa dolnośląskiego, śląskiego, mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego oraz łódzkiego.

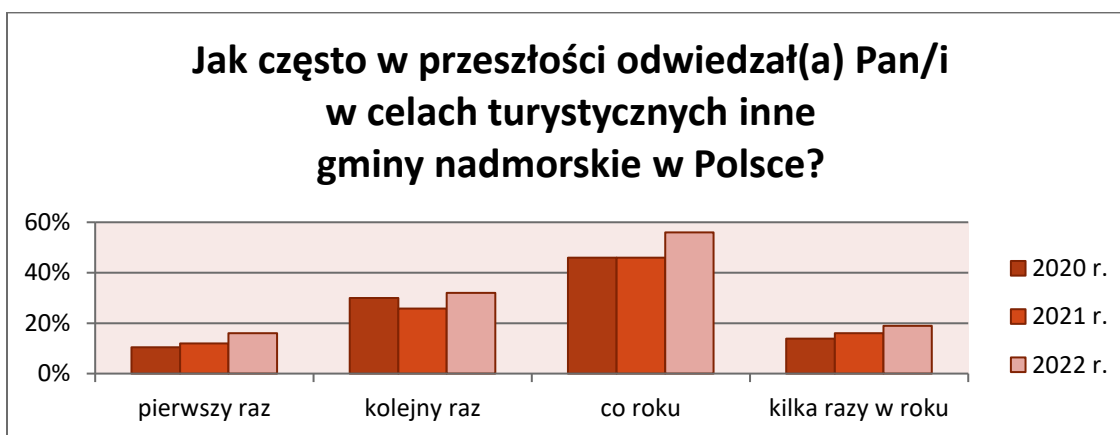
Rys. 25 (opracowanie własne)

Zauważalne jest niezwykle pożądane zjawisko przywiązania turysty do Gminy Mielno (rys. 26). Prawie 90% przyjezdnych wraca do samorządu przynajmniej raz w roku. Ukazuje to pewną więź na linii miejsce-turysta: więź, która teoretycznie jest najskuteczniejszym elementem stymulowania lokalnej turystyki. Zapewnia stabilność rynku turystycznego i swego rodzaju przewidywalność umożliwiającą podmiotom gospodarczym podejmowanie decyzji biznesowych nawet w długiej perspektywie.

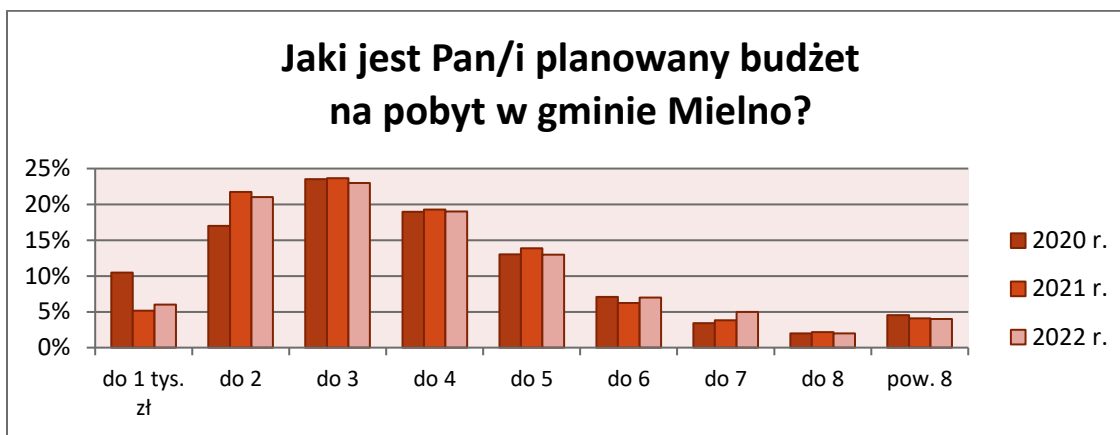
Rys. 26 (opracowanie własne)

Przyjeżdżające do Gminy Mielno osoby bez wątpienia mają doświadczenie turystyczne (**rys. 27**). Z tego powodu ich decyzje o wyjeździe nie są przypadkowe, lecz wynikają z analizy konkretnej oferty turystycznej. Można więc przyjąć, że w Gminie Mielno dominują świadomi turyści – wiedzą czego chcą i znają specyfikę innych miejsc. To bardzo pozytywna informacja dla Gminy Mielno, gdyż oznacza, iż samorząd cechuje się na tyle rozwiniętą turystyką, że na przyjazd decydują się osoby odwiedzające także inne miejsca turystyczne, z których jednak wracają do Gminy (**rys. 26**). Stanowi to także wartość dodaną dla samego badania sondażowego, ponieważ wnioski z niego płynące interpretować można w szerszym wymiarze na podstawie odniesienia do doświadczeń turystów.

Rys. 27 (opracowanie własne)

Turyści najczęściej przeznaczają na pobyt w Gminie Mielno do 3 tys. zł (**rys. 28**). Ponadto zauważalna jest tendencja wzrostu przeciętnego budżetu przeznaczanego na wyjazd.

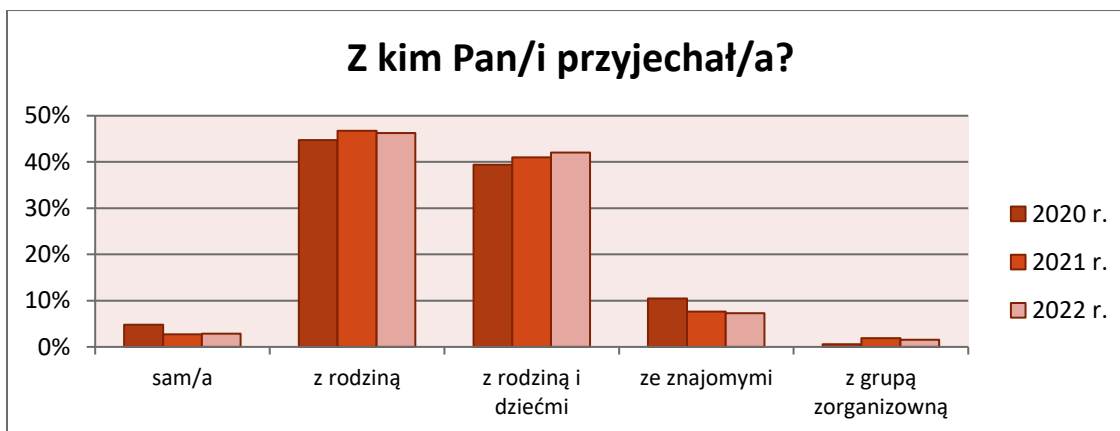
Rys. 28 (opracowanie własne)

Porównując środki przeznaczone na pobyt w Gminie Mielno (rys. 28) z deklarowaną liczbą osób (rys. 29), można stwierdzić, że przeciętny turysta wydaje podczas jednego pobytu w samorządzie 1,5 tys. zł. To relatywnie duża kwota, gdyż w 2020 r. przeciętny Polak zarabiał miesięcznie na rękę najczęściej niewiele więcej – ok. 2 tys. zł (GUS, 2021).

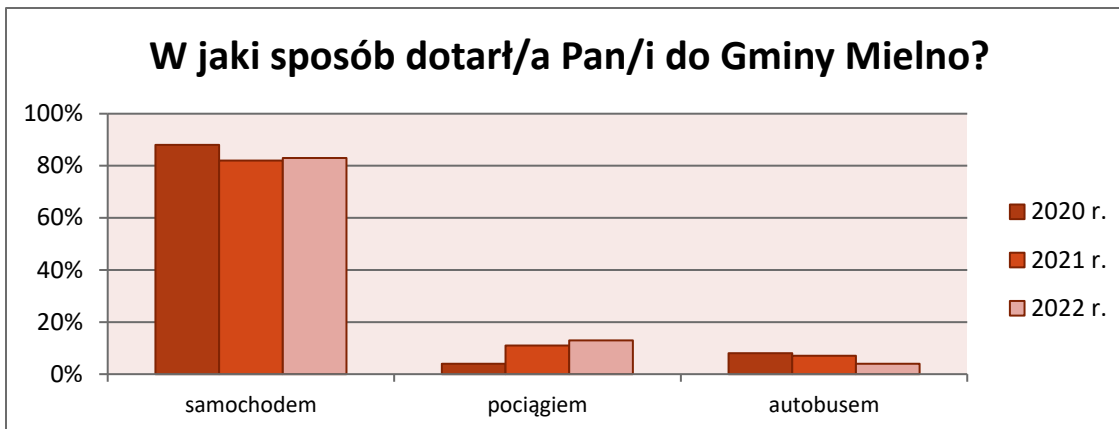
Rys. 29 (opracowanie własne)

Wyniki badania wykazują jednoznacznie, iż w Gminie Mielno dominuje turystyka rodzinna (rys. 30). Prawie 90% wszystkich przyjazdów można zakwalifikować jako te z rodziną lub rodziną i dziećmi.

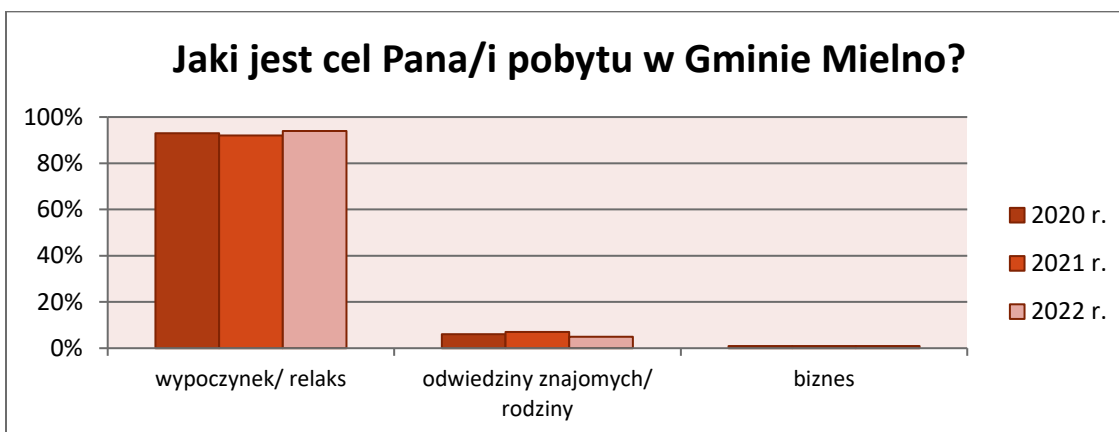
Rys. 30 (opracowanie własne)

Turyści najczęściej docierają do Gminy Mielno samochodem, natomiast zauważalny jest stopniowy wzrost popularności transportu kolejją i spadek popularności autobusu jako środka lokomocji (**rys. 31**).

Rys. 31 (opracowanie własne)

Zdecydowana większość turystów (ponad 90%) za główny cel pobytu w Gminie Mielno wskazuje wypoczynek/ relaks (**rys. 32**).

Rys. 32 (opracowanie własne)

Z przeprowadzonego w latach 2020-2021 badania wynikają zasadnicze wnioski, które powinny być szczególnie uważnie brane pod uwagę w działaniach zmierzających do programowania turystyki w Gminie Mielno.

**Co wiemy
o turystyce
w Gminie
Mielno?**

najczęściej przyjeżdża z województwa wielkopolskiego, śląskiego, dolnośląskiego, mazowieckiego i łódzkiego

dociera do Gminy samochodem, a podstawowym celem jego wyjazdu jest wypoczynek

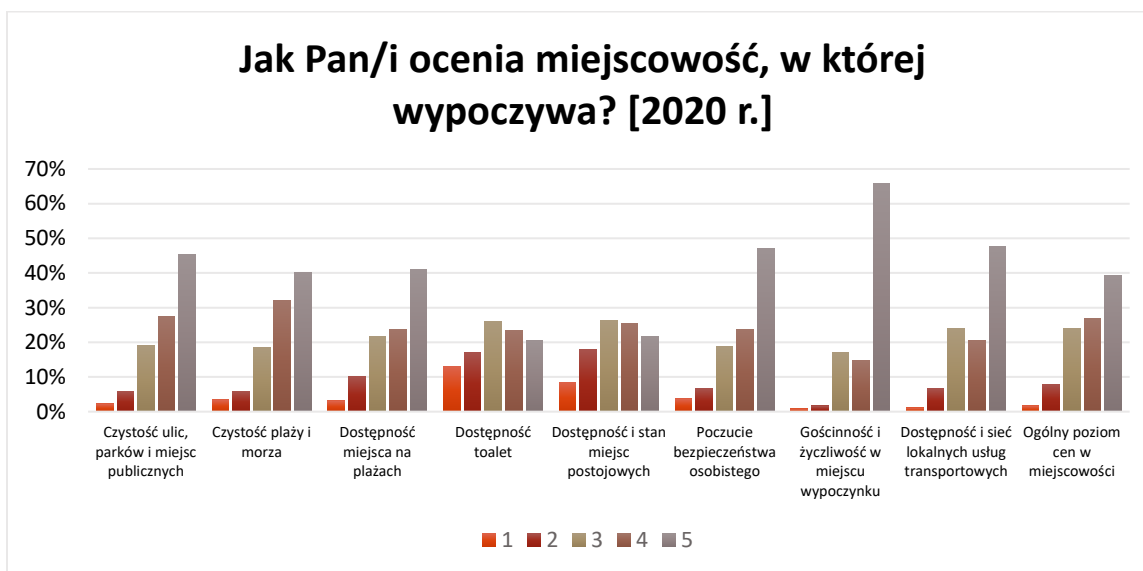
jest przywiązany do Gminy, ponieważ pomimo doświadczeń w innych miejscach turystycznych, najczęściej wraca do nas przynajmniej raz w roku

w czasie swojego jednorazowego pobytu wydaje średnio 1,5 tys. zł na osobę

przyjeżdża z rodziną przeciętnie na 4,5 dnia

Gmina Mielno oczami turysty

Wśród pytań, jakie zawarto w ankietach, znalazły się kwestie związane z bezpośrednią oceną pobytu w Gminie Mielno przez turystę. Weryfikując odpowiedzi oceniające miejscowość, w której turysta wykupił nocleg, uwidacznia się docenienie gościnności i życzliwości w miejscu wypoczynku, czy relatywnie wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa osobistego (rys. 33 i 34). Z drugiej strony zauważalny jest problem dostępności toalet oraz dostępności i stanu miejsc postojowych. O ile pierwsza kwestia jest w późniejszych wypowiedziach rozwijana przez turystów, przez co nie ma wątpliwości o przyczynę takiej oceny, o tyle aspekt miejsc postojowych w żadnym przypadku nie został doprecyzowany. Można założyć, że jest to sygnalizowanie powszechnego problemu dostępności miejsc postojowych w poszczególnych miejscach zakwaterowania.

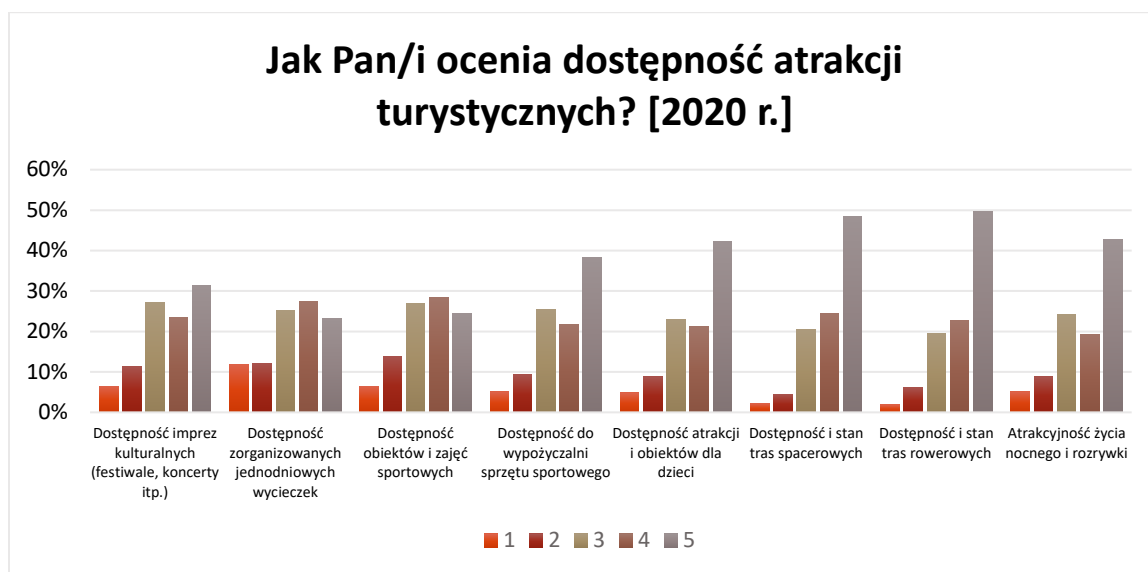
Rys. 33 (opracowanie własne)

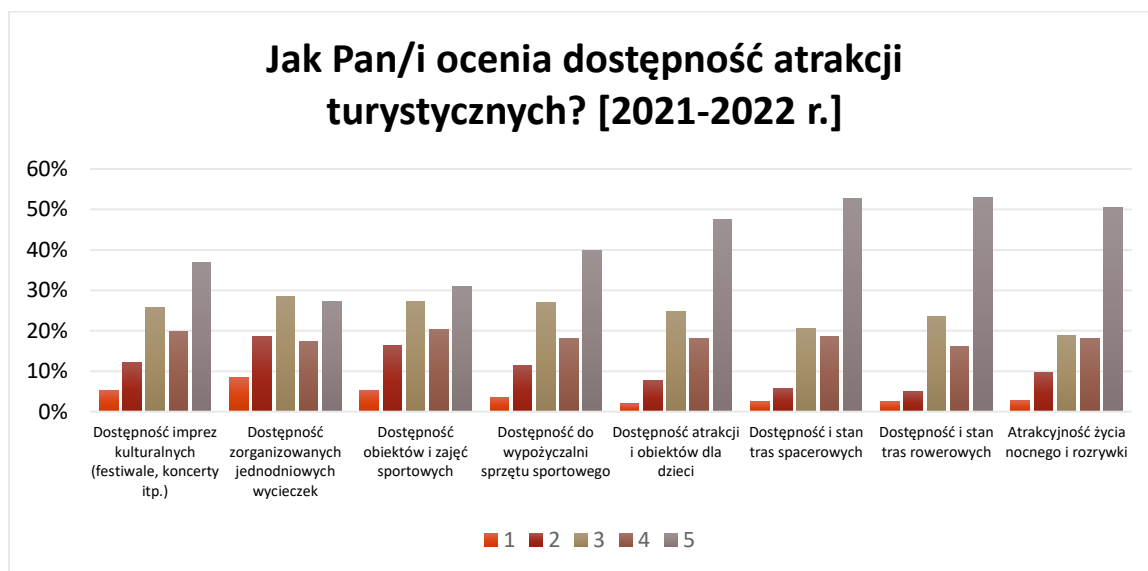
Rys. 34 (opracowanie własne)

Zgodnie z oceną turystów odnośnie do dostępności atrakcji turystycznych, najlepiej wypada w Gminie Mielno kwestia tras rowerowych, czy też tras spacerowych (rys. 35 i 36). Z kolei

najslabiej oceniana jest dostępność zorganizowanych jednodniowych wycieczek. Warto również zwrócić uwagę na gorszą ocenę w 2020 r. szerokorozumianej kultury. Najpewniej jest to wynikiem związanych z pandemią obostrzeń, które nie pozwoliły zrealizować wielu przedsięwzięć i ograniczyły Mieleńskie Lato Artystyczne to możliwego do zrealizowania minimum.

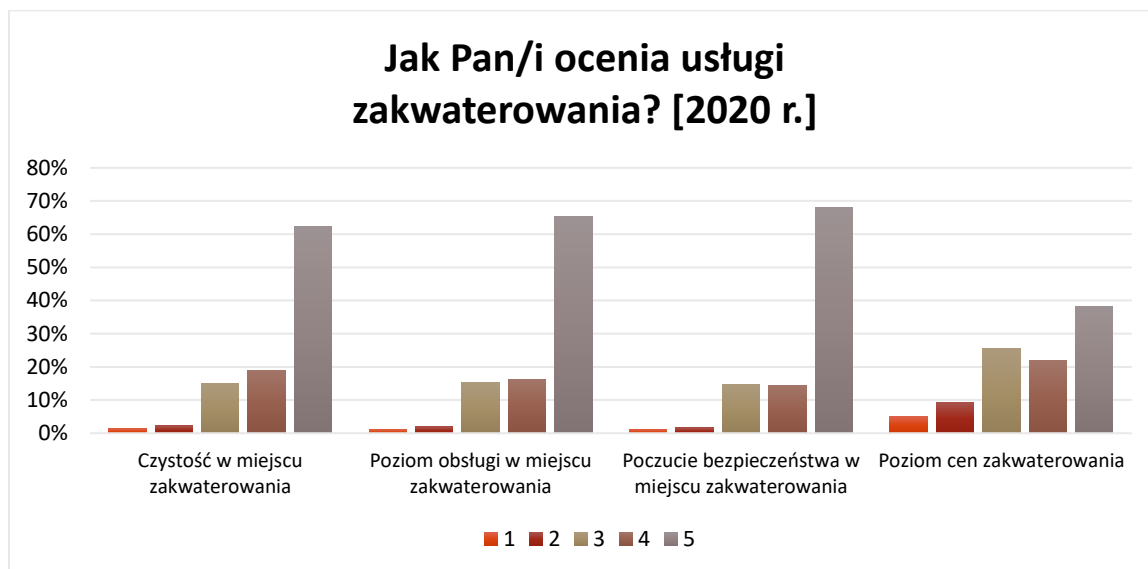

Rys. 35 (opracowanie własne)

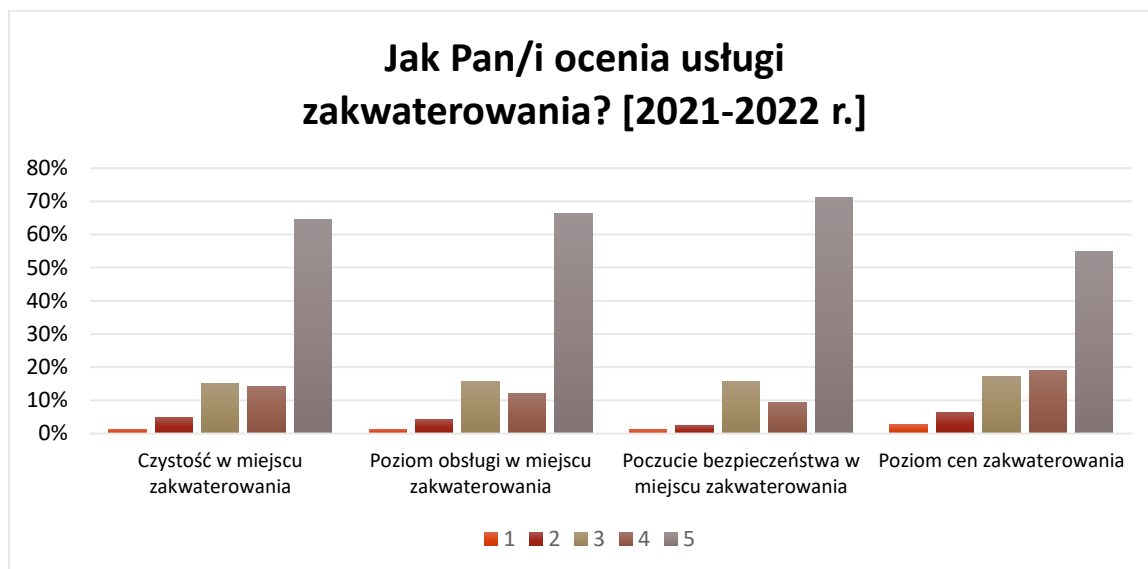

Rys. 36 (opracowanie własne)

Turyści bardzo pozytywnie oceniają bazę noclegową w Gminie Mielno (**rys. 37 i 38**). Zauważalna jest poprawa postrzegania aspektu cen – najprawdopodobniej przyczyniła się do tego prowadzona przez Gminę Mielno już trzeci rok akcja #OdkłamujemyBałtyk, której jednym z celów było uświadamianie opinii publicznej o nieprawdziwych informacjach pojawiających się w mediach w sprawie rzekomo kosmicznych cen nad Bałtykiem.

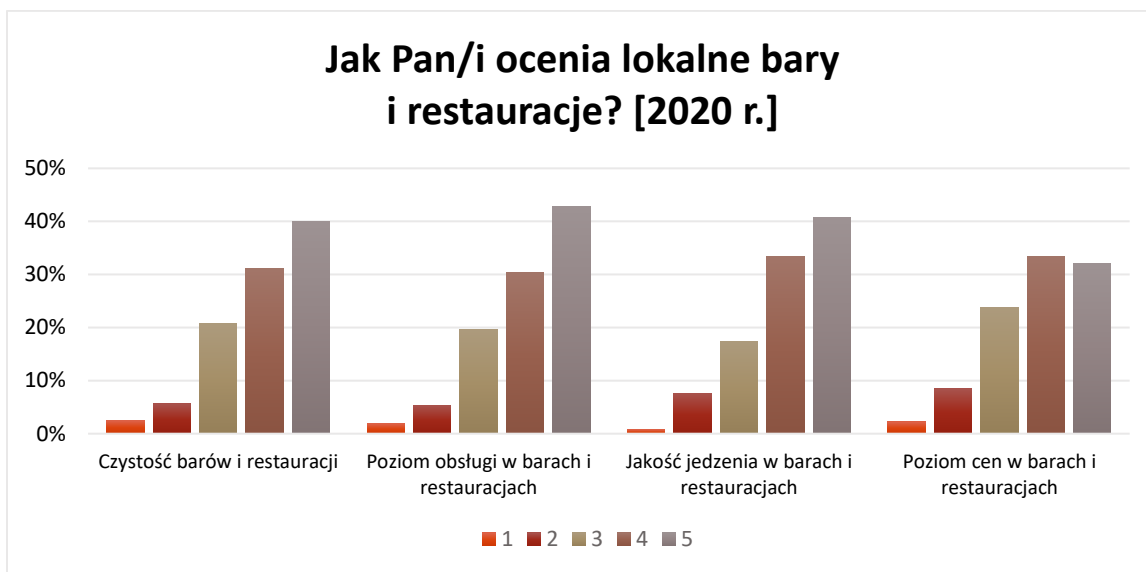

Rys. 37 (opracowanie własne)

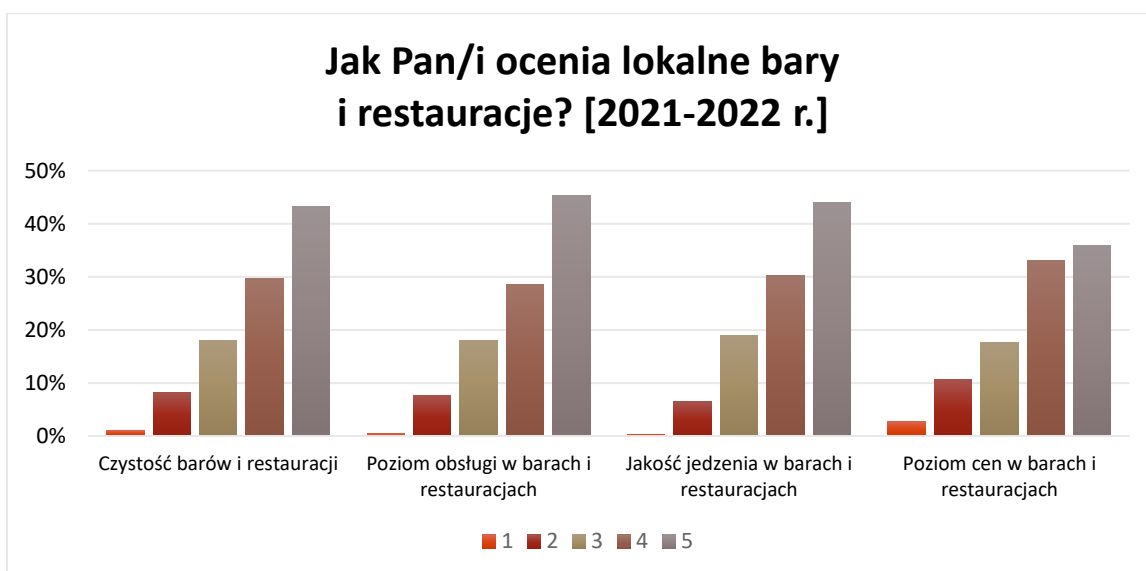

Rys. 38 (opracowanie własne)

W pozytywnym wymiarze turyści oceniają także bazę gastronomiczną występującą w Gminie Mielno (**rys. 39 i 40**). Analogicznie jak w przypadku oceny poziomu cen bazy noclegowej, również w tutaj widoczna jest – nieco bardziej dyskretna – poprawa oceny cen w gastronomii.

Rys. 39 (opracowanie własne)

Rys. 40 (opracowanie własne)

Dla turystów najważniejszym elementem pozytywnie wpływającym na Gminę Mielno jest jej lokalizacja wraz z walorami turystycznymi – plaże, lasy, jezioro itd. (**rys. 41**). Co piąty turysta wskazuje też na bazę noclegowo-gastronomiczną, co jest o tyle ciekawe, że baza okazuje się ważniejsza od samych atrakcji turystycznych. Dowodzi to twierdzeniu, jakie pojawia się w rozmowach z lokalnymi przedsiębiorcami, że silna i rozbudowana baza noclegowo-gastronomiczna jest poza walorami przyrodniczymi najważniejszym elementem potencjału turystycznego Gminy Mielno.

Rys. 41 (opracowanie własne)

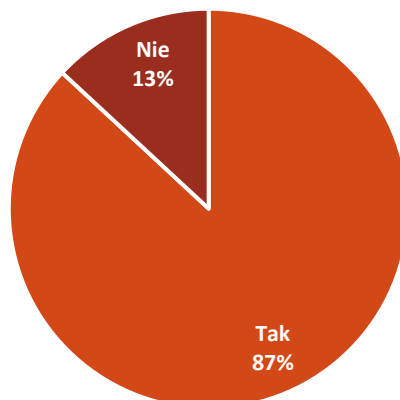
Starając się rozwinąć opinię turystów o konkretne elementy, jaki ich zdaniem są w Gminie Mielno najważniejsze z perspektywy turystyki, uzyskano informację, że uwaga skupiona jest na dwóch elementach: plażach i związaną z nimi infrastrukturą oraz na ścieżkach pieszo-rowerowych (rys. 42).

Rys. 42 (opracowanie własne)

W ramach badania przeprowadzonego w 2022 r. postanowiono rozszerzyć obszar badawczy o element ewaluacyjny turystyki. W pierwszym etapie należało zweryfikować, czy turysta może ocenić ewentualne zmiany, jakie zaobserwował w Gminie Mielno – niespełna 90% turystów mogło przystąpić do kolejnego etapu badania (rys. 43).

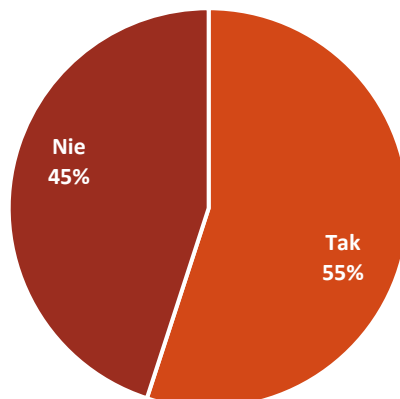
Czy był/a Pan/i również w ubiegłym roku lub w poprzednich latach w Gminie Mielno?

Rys. 43 (opracowanie własne)

Następnie zweryfikowano opinię turystów w temacie ogólnej oceny zmian zachodzących w Gminie Mielno. Większość z nich wskazała, iż widzi pozytywne przeobrażenia następujące w samorządzie (rys. 44).

Czy w Gminie Mielno nastąpiły jakieś pozytywne zmiany od czasu ostatniej wizyty?

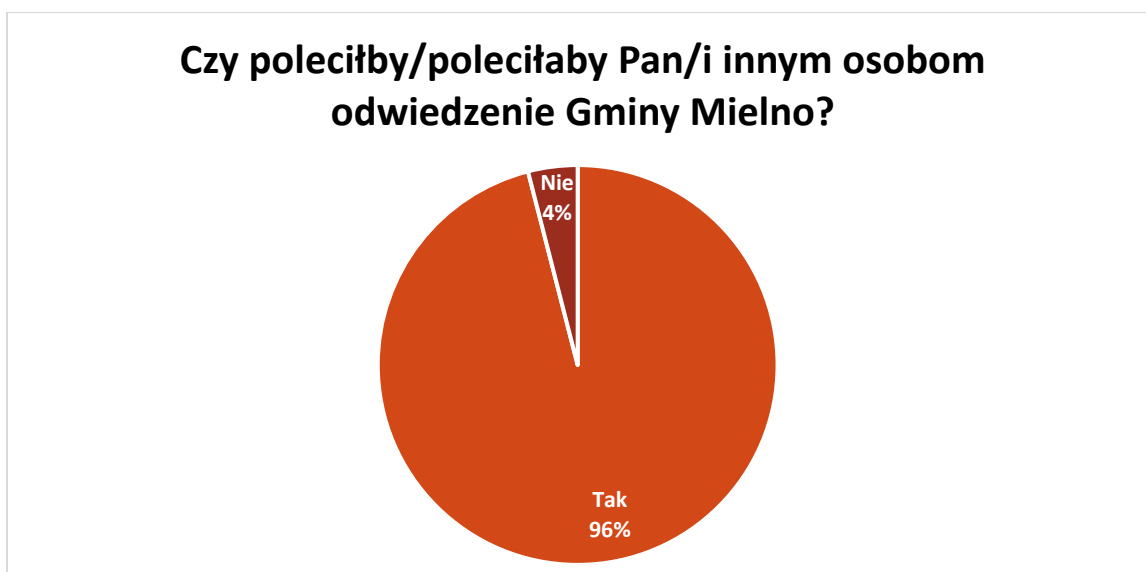
Rys. 44 (opracowanie własne)

Szukając odpowiedzi na pytanie, jaka konkretnie zmiana w oczach turystów pozytywnie wpływa na potencjał turystyczny Gminy Mielno, stwierdzono że co czwarty turysta docenia przemiany w zakresie infrastruktury drogowej. Podkreśla to znaczenie tego obszaru działalności samorządu, gdyż jak widać, turyści przykładają do infrastruktury drogowej dużą uwagę (rys. 45).

Rys. 45 (opracowanie własne)

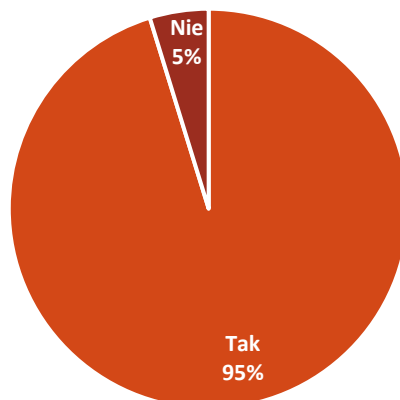
Kolejną istotną kwestią było zweryfikowanie, czy turyści oceniają Gminę Mielno na tyle pozytywnie, że poleciliby odwiedzenie samorządu innym osobom (rys. 46).

Rys. 46 (opracowanie własne)

Ostatnim elementem ewaluacyjnym było pozyskanie informacji o tym, czy turyści chcą powrócić do Gminy Mielno. Aż 95% osób odpowiedziało twierdząco, co pokazuje, iż ogólna ocena samorządu jest bardzo pozytywna (rys. 47).

Czy będzie chciał/a Pan/i wrócić do Gminy Mielno?

Rys. 47 (opracowanie własne)

Z przeprowadzonego w latach 2020-2022 badania wynikają konkluzje przedstawiające opinię turysty na temat Gminy Mielno.

Co turysta sądzi o Gminie Mielno?

docenia gościnność i życzliwość oraz relatywnie wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa osobistego

wskazuje na problem dostępności do toalet publicznych oraz zwraca uwagę na niewystarczającą ilość zorganizowanych jednodniowych wycieczek

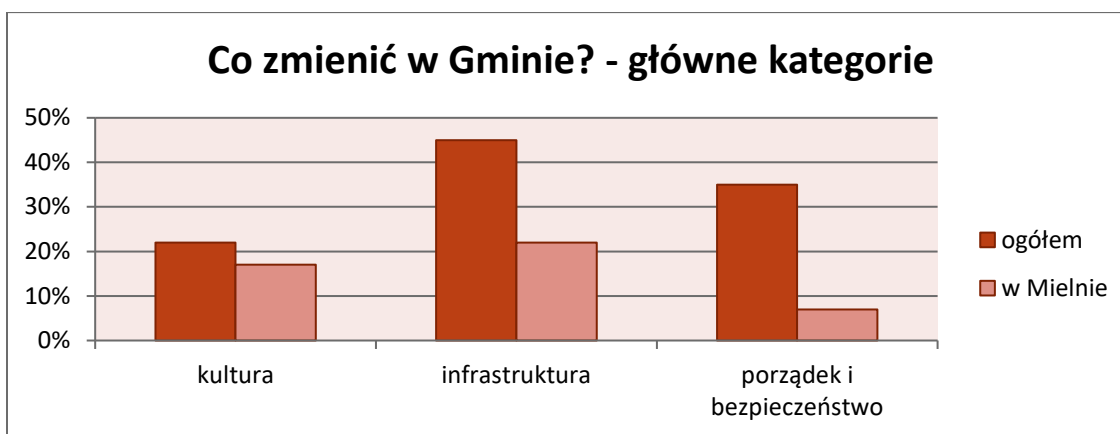
chwali infrastrukturę pieszo-rowerową i pozytywnie ocenia bazę noclegowo-gastronomiczną

za najważniejsze elementy Gminy uważa plażę i jej infrastrukturę oraz ścieżki pieszo-rowerowe; zdecydowanie poleciłby przyjazd do Gminy Mielno innym osobom, a także sam pragnie tutaj wrócić

uważa, że zmiany następujące w Gminie Mielno mają pozytywny charakter (skupia uwagę na infrastrukturze drogowej)

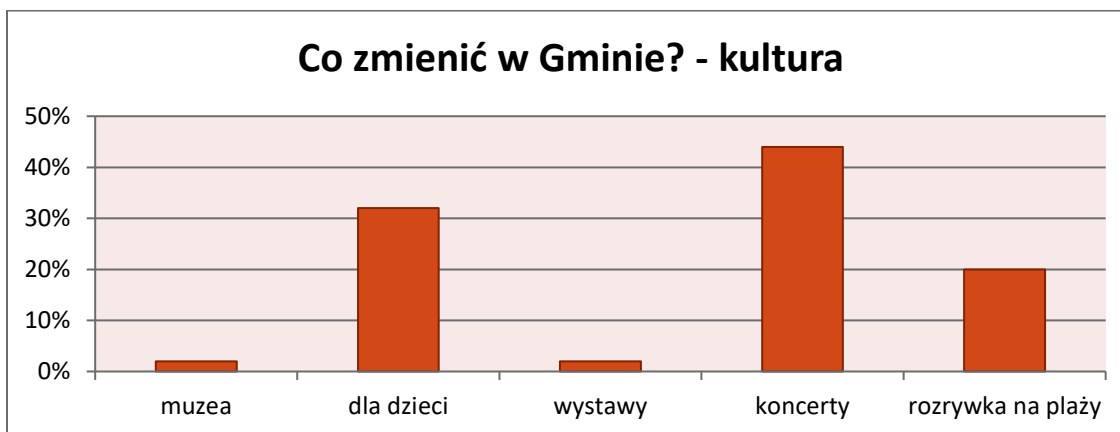
Diagnoza potrzeb w lokalnej turystyce 2020

W przeprowadzonym badaniu turyści otrzymali możliwość stworzenia dłuższej wypowiedzi, w której mogli zawrzeć wszystkie zagadnienia, które ich zdaniem poprawiłyby atrakcyjność turystyczną Gminy Mielno. Otrzymane odpowiedzi przypisano do stworzonych w tym celu kategorii (rys. 48). Prawie połowa turystów wskazała na konieczność podjęcia działań przez samorząd w zakresie infrastruktury, a co piąta osoba stwierdziła, że należy zmodyfikować aspekty związane z kulturą. We wszystkich kategoriach najliczniejsze odpowiedzi dotyczyły samego Mielna.

Rys. 48 (opracowanie własne)

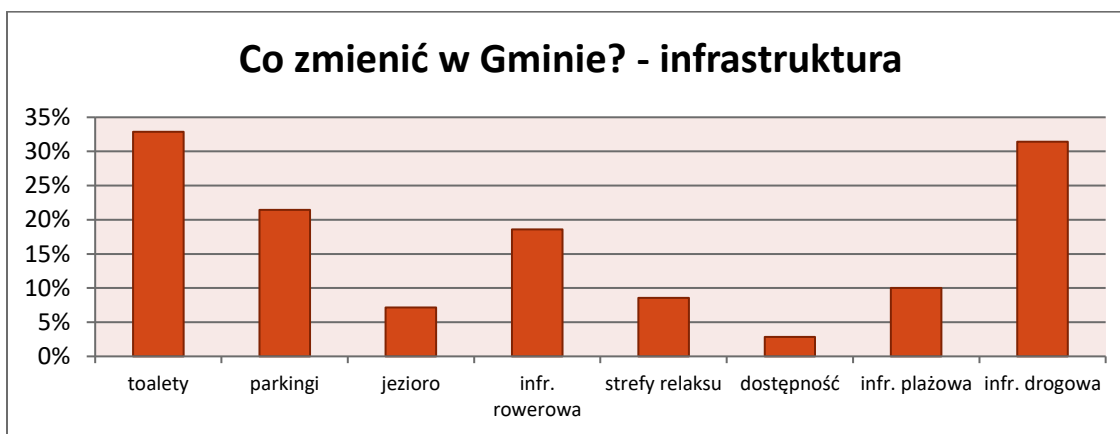
Wśród postulatów odnośnie do wzbogacenia kultury dominowało przeświadczenie, że Gmina Mielno musi rozwinąć kategorię koncertów, wydarzeń dla dzieci oraz rozrywki na plaży (rys. 49). Najczęściej sugerowano przygotowywanie większej liczby koncertów – w miarę możliwości na świeżym powietrzu i niekoniecznie oczekiwane jest zapraszanie największych gwiazd. Turyści zaznaczają, iż lepiej jest zorganizować więcej mniejszych koncertów, w których udział biorą nawet nieznani artyści. Przyjezdni liczą też na rozwój inicjatyw ukierunkowanych na dzieci – wszelkiego rodzaju animacje zapewniające rozrywkę najmłodszym. Ponadto turyści preferują spędzanie czasu na plaży, dlatego apelują o maksymalną liczbę wydarzeń właśnie na piasku.

Rys. 49 (opracowanie własne)

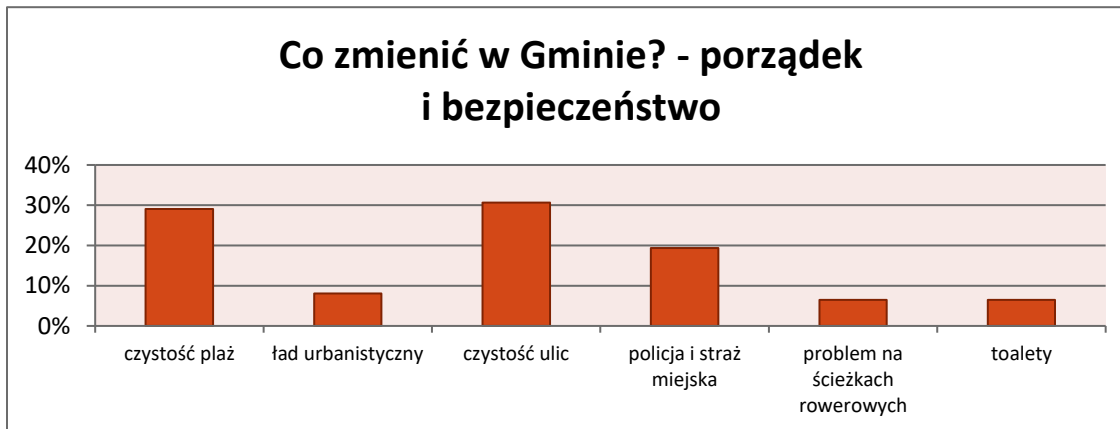
W odniesieniu do infrastruktury największymi problemami w opinii turystów są publiczne toalety, a także infrastruktura drogowa (rys. 50). Wskazywano na brak lub niedostateczną liczbę toalet

przy wejściach na plażę ulokowanych na obszarze całej Gminy Mielno. Stwierdzono przy tym, że toalety muszą być czynne także poza sezonem i nie powinny być płatne. Turyści komunikują, iż fatalną wizytówką dla całej Gminy jest stan głównej drogi w Mielnie (wraz z chodnikami) i to ona powinna być w pierwszej kolejności zmodernizowana. Ponadto widoczny jest problem niedoboru liczby stojaków rowerowych, czy oznaczeń na ścieżkach rowerowych (rozdzielenie ruchu pieszego od rowerowego). Wśród pomysłów pojawia się wiele sugestii, aby przy zejściach na plażę ustawione były prysznice. Są też pomysły, aby wzorem zachodnich kurortów stworzyć na plażach przebieralnie oraz coś na wzór stref relaksu – miejsca, w których można skorzystać z leżaka i parasola, czy z baru. Turyści mówią też o konieczności zwiększenia ilości tzw. zielonych stref relaksu, czyli miejsc z ławkami, w których nawet w upalny dzień można usiąść i odpocząć w cieniu. Wśród propozycji często mowa jest o przedłużeniu promenady o brakujący odcinek z Mielna do Unieścia, czy dostosowanie istniejących promenad i zejść na plażę dla osób niepełnosprawnych.

Rys. 50 (opracowanie własne)

Jako elementy, nad którymi w głównej mierze pochylić powinny się władze Gminy Mielno w zakresie porządku i bezpieczeństwa, turyści zgłosili kwestię poprawy czystości plaż, ulic i toalet, ale także aspekty działalności służb odpowiedzialnych m.in. za przestrzeganie prawa – parkowanie na zakazach, spożywanie alkoholu w przestrzeni publicznej itd. (rys. 51). Przyjezdni dostrzegają też konieczność poprawy jakości ładu urbanistycznego, w którego zakres wchodzi m.in. uporządkowanie reklam i banerów oraz większa dbałość o wykonanie miejsc wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej – na przykład obiekty tymczasowe z płyty OSB.

Rys. 51 (opracowanie własne)

Diagnoza potrzeb w lokalnej turystyce 2021-2022

Na podstawie analizy badania sondażowego z 2020 r. dokonano pewnych korekt w budowie formularza, konkretyzując najbardziej istotne kwestie z perspektywy programowania turystyki w Gminie Mielno. Wśród odpowiedzi dominowały kwestie związane z infrastrukturą drogową, plażową, czy toaletami (**rys. 52**).

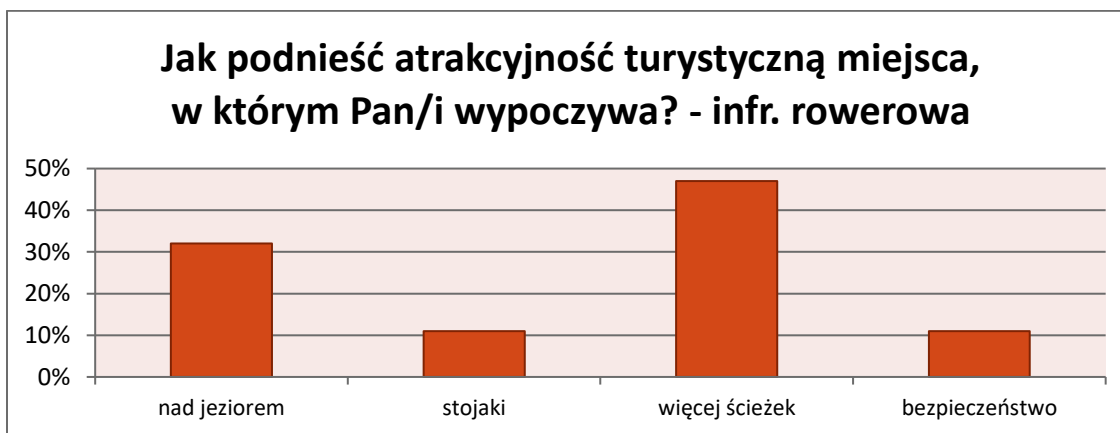
Rys. 52 (opracowanie własne)

W aspekcie infrastruktury drogowej jako priorytet turyści wskazali przebudowę głównej drogi w Mielnie (**rys. 53**). Równie dużym problemem okazuje się niedostateczna ilość koszy na śmieci, które zgodnie z opinią przyjezdnych powinny być rozmieszczane w znacznie mniejszych odstępach.

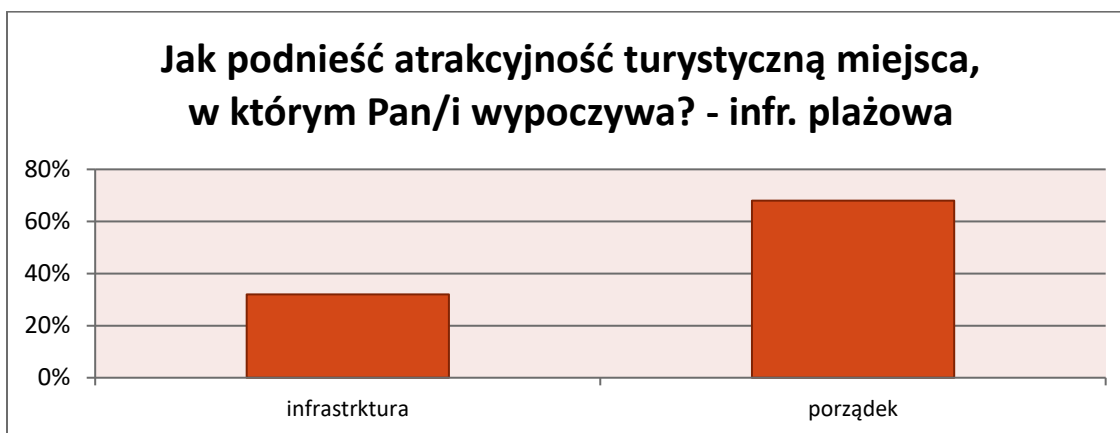
Rys. 53 (opracowanie własne)

Wśród postulatów odnośnie do infrastruktury rowerowej można stwierdzić, że dominowały propozycje rozszerzenia infrastruktury o kolejne odcinki (**rys. 54**). Turyści chcieliby na przykład móc pojechać rowerem z Łaz do Dąbkowic albo z Mielna do Jamna. Pojawiają się też sugestie, aby stworzyć możliwość bezpiecznego przejazdu rowerzystów z nowo oddanej do użytku ścieżki za urzędem miejskim do trasy w lesie przy ul. 1 Maja. Turyści wskazywali na fatalny stan nawierzchni ścieżki biegnącej przy jeziorze po wale w Mielnie oraz potrzebę wydzielenia na gminnych trasach miejsca dla pieszych.

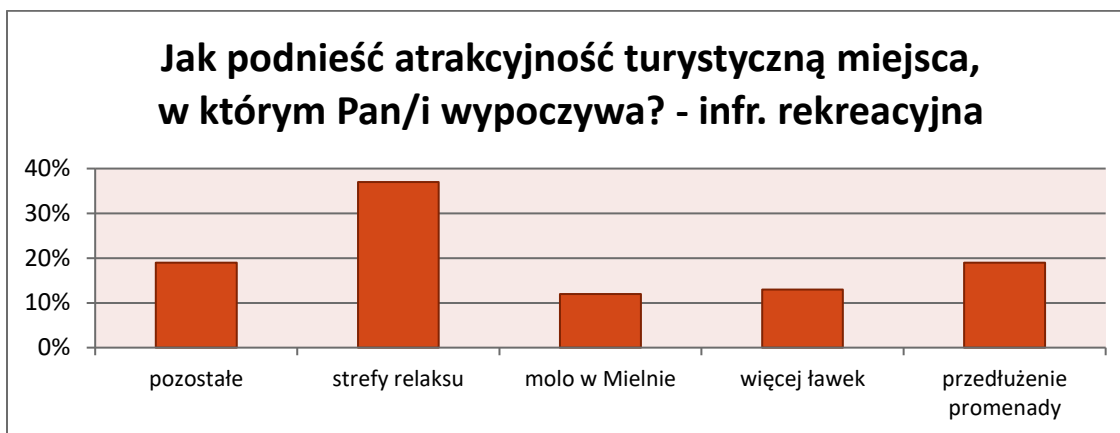
Rys. 54 (opracowanie własne)

Gmina Mielno, tak jak wszystkie pozostałe samorządy na wybrzeżu, cieszy się popularnością dzięki położeniu nad Bałtykiem. Nie może więc dziwić, że większość turystów zmierza w tym kierunku z myślą o kąpielach w morzu, ale także z myślą o korzystaniu z plaż. Z tego powodu relatywnie dużo osób wskazało na konieczność zmodyfikowania infrastruktury plażowej (rys. 48). Spośród zgłaszanych problemów dominowały kwestie porządkowe, czyli na przykład porzrywane przez dziką zwierzynę worki na śmieci, czy wszędobylskie pety w piasku i butelki po napojach alkoholowych (rys. 55). Turyści chcieliby też, aby na wzór zachodnich kurortów na plażach pojawiły się przebieralnie oraz strefy relaksu z dostępnymi leżakami i parasolami. Pożądane byłoby pojawienie się barów plażowych i boisk do siatkówki oraz piłki nożnej. Jako problem zgłaszane jest słabe oznaczenie plaż dla psów i brak pryszniców przy wyjściach.

Rys. 55 (opracowanie własne)

Ostatnią rozwiniętą kategorią jest infrastruktura rekreacyjna, w której dominowały postulaty o stworzenie większej ilości stref relaksu, w których można usiąść i odpocząć nawet od słońca latem (rys. 56). Ponadto pojawiły się postulaty o przedłużenie promenady z Mielna do Unieścia, czy umiejscowienie przy ulicach większej ilości ławek.

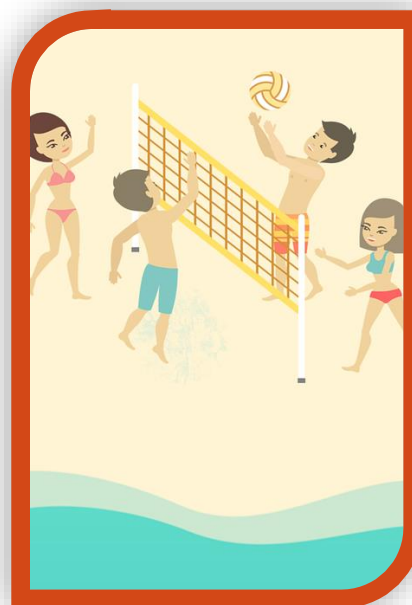

Rys. 56 (opracowanie własne)

Spośród nierozwiniętych kategorii należy podkreślić znaczenie uporządkowania ładu architektonicznego, a także położenie większego nacisku na dostępność do różnych miejsc przez niepełnosprawnych. Pojawiły się pomysły, aby na większości zejść na plażę znajdowały się wzorem zachodnich kurortów rozwijane maty (gumowe lub drewniane), dzięki którym osoba na wózku może dojechać do brzegu. Turyści wskazywali również brak możliwości wjazdu wózkiem na przykład na niektóre fragmenty promenady.

Wzmacnianie potencjału turystycznego samorządu – propozycje

Na podstawie dwuletniej, wielowymiarowej analizy łączącej potrzeby definiowane w lokalnej turystyce z trendami występującymi w sektorze, opracowano zbiór przedsięwzięć, które z perspektywy kształtowania potencjału turystycznego Gminy Mielno wydają się w mniejszym lub większym stopniu konieczne do zrealizowania – stworzono 9 głównych kategorii (**rys. 57**). Oczywiście perspektywa implementacji poszczególnych propozycji jest zróżnicowana ze względu m.in. na ograniczone finanse samorządu, czy też aktualnie realizowane aktywności, lecz co do zasadności optymalnym rozwiązaniem byłoby na przykład przyjęcie wieloletnich programów, dzięki którym następowałoby konsekwentne i metodyczne rozwijanie potencjału turystycznego Gminy. Należy przy tym mieć świadomość, że propozycje nie zamykają tematu działania na rzecz turystyki – w międzyczasie warto analizować bieżącą sytuację, z której jakiś projekt może wyniknąć całkiem spontanicznie. Ponadto niewykluczone, że niektóre z pomysłów, zanim zostaną zrealizowane, mogą być już nieaktualne. Stąd konieczność corocznej analizy wskazującej bieżące priorytety, które będą zgodne z przyjętymi wcześniej działaniami skupionymi na budowaniu potencjału turystycznego, czyli wzmacnianiu marki turystycznej Gminy „Mielno nad dwiema wodami”.

☐	toalety	
☐	infrastruktura drogowa	
☐	infrastruktura rowerowa	
☐	infrastruktura plażowa	
☐	infrastruktura rekreacyjna	
☐	ład architektoniczny	
☐	dostępność	
☐	kultura	
☐	bezpieczeństwo	

Rys. 57 (opracowanie własne)

Relatywnie duża część inicjatyw z powodu konieczności zaangażowania finansowego, czy złożoności procesu implementacji określonych rozwiązań, może być podzielona na etapy, które zapewniałyby konsekwentne dążenie do realizacji wybranych przedsięwzięć. Dlatego w opisie poszczególnych projektów – o ile jest to możliwe – sugerowano działanie etapowe. Najważniejsze wydaje się opracowanie realnych projektów, których wdrażania rozłożone byłoby w czasie.

Kategoria	Projekt	Opis	Priorytet
Toalety	Wieloletnia koncepcja budowy toalet przy najbardziej obleganych zejściach na plażę w Gminie Mielno	Każdego roku powstałaby 1-2 toalety wykonane w technologii ograniczającej do minimum podatność na wandalizm oraz redukującej koszt obsługi (np. koszt sprzątania). Toalety czynne muszą być także poza ścisłym sezonem wakacyjnym. Toaleta darmowa lub za symboliczną opłatą.	Wysoki ↑
Infrastruktura drogowa	Przebudowa głównej drogi w Mielnie	Pierwszy etap operacji zakończono w 2020 r., lecz przekazanie drogi Gminie Mielno przez Starostwo Powiatowe w Koszalinie ograniczyło możliwość realizacji inwestycji – drugi etap zakończyć ma się w 2023 r. Wyczekiwany jest też ostatni, trzeci etap, ponieważ stan jezdni, a także chodników i brak drogi rowerowej stanowi zagrożenie dla turystów, jak i mieszkańców. To także wizerunkowy problem samego Mielna.	Wysoki ↑
	Zwiększenie liczby koszy na śmieci	Wytypowanie miejsc, w których liczba koszy na śmieci jest niewystarczająca i uzupełnienie braków – szczególnie na czas sezonu wakacyjnego.	Średni
	Unowocześnienie parkomatów	Chcąc zwiększyć wpływy z opłat parkingowych, prócz działań prewencyjnych należy dostosować się do trendów płatniczych – płatności kartą, płatność zbliżeniowa oraz BLIK.	Niski
Infrastruktura rowerowa	Powstanie ścieżki rowerowej na odcinku Łazy-Dąbkowice	Połączenie Łaz z Dąbkowicami wykonane w technologii „na palach” znanej z odcinka Podczele-Kołobrzeg byłoby niewątpliwą atrakcją turystyczną, zwiększającą atrakcyjność Velo Baltica i pozwalającą szybciej oraz „pięknie” dojechać rowerem z Gminy Mielno do Darłowa (długość ok. 4 km). Przy realizacji inwestycji konieczna wydaje się współpraca pomiędzy Gminą Mielno, Gminą wiejską i miejską Darłowo, a także Urzędem Marszałkowskim.	Średni

	Powstanie ścieżki rowerowej na odcinku wesołe miasteczko w Mielnie-Jamno (przystań MZK)	Zagospodarowanie wałów przy jeziorze i wykorzystanie ich do stworzenia atrakcyjnej ścieżki rowerowej łączącej Mielno z przystanią w Jamnie stałoby się nową atrakcją turystyczną w regionie (długość ok. 2,5 km). Przy realizacji inwestycji konieczna wydaje się współpraca pomiędzy Gminą Mielno, Gminą Będzino, a także Gminą Koszalin.	Średni
	Ominięcie tzw. drugiego wąskiego gardła rowerowego w centrum Mielna	Rowerzyści wyjeżdżający z odcinka Velo Baltica przy ul. 1 Maja w Mielnie muszą przeciskać się z rowerami chodnikiem przy ul. Chrobrego. W czasie zwiększonego ruchu turystycznego przejście z rowerem przy Informacji Turystycznej jest bardzo utrudnione i niebezpieczne dla pieszych. Jedynym rozwiązaniem wydaje się przedłużenie ścieżki z lasu w taki sposób, aby rowerzyści mogli bezpiecznie przejechać obok fontanny i udać się np. na dalszy fragment Velo Baltica za Urzędem Miejskim.	Wysoki ↑
	Dostosowanie oznaczeń umieszczanych na ścieżkach rowerowych	Brak wydzielenia miejsca dla pieszych rodzi na ścieżkach wiele nieporozumień i niebezpiecznych sytuacji – mowa o ścieżkach, przy których nie biegają chodniki. Wymagane jest zweryfikowanie istniejących oznaczeń i w miarę możliwości odseparowanie ruchu rowerzystów oraz pieszych poprzez linie i oznaczenia poziome.	Wysoki ↑
	Ulepszenie nawierzchni Velo Baltica na odcinku biegnącym po wale od wesołego miasteczka w Mielnie do oczyszczalni ścieków.	Nawierzchnia w wielu miejscach zmniejsza komfort podróży rowerzystów. Konieczne jest utwardzenie najbardziej nierównych fragmentów ścieżki.	Niski
	Większa liczba stojaków rowerowych	Niedobór stojaków na obszarze Gminy Mielno jest często raportowany przez rowerzystów. Szczególnie pożądane lokalizacje to m.in. okolice zejść na plażę. Istotne, aby stojaki odpowiadały potrzebom	Wysoki ↑

		użytkowników rowerów, tj. umożliwiły montaż zabezpieczeń do ramy, a nie wyłącznie do koła. Należy rozplanować zakup stojaków na każdy kolejny rok, aby sukcesywnie zwiększać ich ilość.	
Infrastruktura plażowa	Wymiana koszy na śmieci	Niezbędna jest całkowita wymiana koszy, które w obecnej formie są podatne na ponowny wysyp śmieci na plażę (m.in. przez zwierzęta rozrywające worki). Kosze zdecydowanie muszą być estetyczne, a w najpopularniejszych miejscach mogą nawiązywać do kultu morza.	Wysoki ↑
	Przebieralnie na plażach	Na początek przynajmniej na najbardziej obleganych zejściach na plażę powinny pojawić się przebieralnie. To elementy infrastruktury zapewniające pewną godność człowieka, który może w spokoju zmienić ciuchy (także w zimę, kiedy morsy chętnie korzystają z kąpeli w Bałtyku). Dostrzegając obecną sytuację np. z dronami, konieczne jest montowanie przebieralni z zadaszeniem.	Wysoki ↑
	Strefy relaksu	Wzorem zachodnich kurortów wprowadzić można strefy relaksu, czyli miejsca, w których plażowicze mogą za opłatą skorzystać z leżaków i parasoli. Na początek można stworzyć strefę w jednym, czy dwóch miejscach o największym natężeniu ruchu plażowego (np. Mielno i Sarbinowo). Strefy często powstają wspólnie z barem plażowym lub w jego pobliżu.	Niski
	Bary plażowe	Podobnie jak strefy relaksu, bary plażowe są domeną zachodnich kurortów. Zależnie od potrzeb, taki bar mógłby istnieć w każdej z miejscowości z dostępem do plaży lub tylko w najpopularniejszych z nich. Bary plażowe często powstają wspólnie ze strefami relaksu lub w ich pobliżu.	Niski

	Boiska do siatkówki/ piłki nożnej	Boiska mogłyby powstawać na czas sezonu wakacyjnego w miejscowościach, w których szerokość plaży zazwyczaj na to pozwala. Docelowo np. boisko do siatkówki w każdej miejscowości z dostępem do plaży.	Średni
	Prysznice przy zejściach na plażę	Prysznice są domeną już nie tylko zachodnich kurortów, ale występują coraz częściej także w Polsce. Wydaje się konieczne zaplanowanie powstania pryszniców przy każdym popularnym zejściu: każdego roku przybywałyby 1-2 prysznice.	Wysoki
	Weryfikacja oznaczeń plażowych	Turyści skarżą się na słabe oznaczenia np. plaż dla psów. Można stworzyć jednolity system oznaczeń, który w czytelny sposób rozwiązałby ten problem.	Średni
Infrastruktura rekreacyjna	Zielone strefy odpoczynku	Nowe nasadzenia i towarzyszące im strefy odpoczynku, to w opinii wielu osób brakujące ogniwo w Gminie Mielno. Problem szczególnie widoczny jest wśród grupy starszych turystów, którzy stanowią istotną część przyjezdnych nie tylko w sezonie wakacyjnym, ale w szczególności także poza nim.	Niski
	Miejsca do fotografowania – napisy z nazwą miejscowości	Turyści pozytywnie odebrali napis „Mielno” umieszczony na skwerze przy ulicy Chrobrego w Mielnie. Wydaje się konieczne umiejscowienie podobnych napisów w każdej turystycznej miejscowości Gminy Mielno. Mają to być założenia miejsca reprezentacyjne, czyli takie, przy których turyści będą robić (sobie) zdjęcia.	Niski
	Jednodniowe wycieczki lokalne/ regionalne	W świetle opinii turystów znaczące dla wzbogacenia potencjału turystycznego Gminy Mielno byłoby wprowadzenie jednodniowych wycieczek zapoznających przyjezdnych z lokalnymi, czy regionalnymi atrakcjami. Konieczna wydaje się w tym aspekcie współpraca z Lokalną Organizacją Turystyczną.	Wysoki

	Przedłużenie promenady z Mielna do Unieścia	Promenada jest wizytówką Mielna. Warto pamiętać, że to prawdopodobnie najdłuższa taka budowla w Polsce, która przy relatywnie niewielkim nakładzie może zostać przedłużona w taki sposób, aby połączyła Mielno od Florynu aż do przystani w Unieściu.	Średni
	Historyczne tabliczki na ulicach	Odporne na wandalizm tablice umieszczone w historycznych miejscach Gminy Mielno: na tablicach opis oraz fotografie przedstawiające jak dane miejsce wyglądało w przeszłości.	Niski
	Zwiększenie ilości ławek	Konieczne jest zweryfikowanie ilości ławek zarówno przy najpopularniejszych szlakach pieszych, jak i tam, gdzie ławek nie ma wcale – a być może powinny się znaleźć.	Średni
Ład architektoniczny	Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Opracowanie wieloletniego planu uporządkowania kwestii reklam, banerów, tzw. potykaczy, tymczasowej zabudowy itd. Początkowo zmiany mogą dotyczyć tylko wybranych wycinków z miejscowości, np. deptak w Mielnie.	Średni
Dostępność	Dostępność plaży	Plaże to największy skarb wybrzeża i powinny być dostępne dla wszystkich, także niepełnosprawnych na wózku, osób podpierających się laską, czy matek z dziećmi w wózkach. Należy wzorem zachodnich kurortów instalować na czas sezonu wakacyjnego maty (drewniane lub inne), dzięki którym możliwe stanie się dotarcia z zejścia na plażę aż do samego brzegu. Ponadto konieczne wydaje się instalowanie mat także wzdłuż plaży (np. przy wydmie), gdyż pozwoli to wymienionym osobom na zajęcia miejsca na piasku niekoniecznie przy samym wejściu, gdzie występuję największy ścisk plażowiczów.	Wysoki
	Dostępność promenady	Należy stworzyć podjazdy we wszystkich miejscach	Wysoki

		ograniczających swobodę poruszania się promenadą np. przez osoby niepełnosprawne. Problem dotyczy też m.in. osoby z dzieckiem w wózku, czy rowerzystów prowadzących rower.	
Kultura	Muzyka na ulicy	Turyści apelują, aby kultura przeniosła się na ulicę wszystkich miejscowości Gminy Mielno. Zauważają, że nie potrzeba do tego wielkich gwiazd sceny, gdyż wystarczą nawet początkujący muzycy. Najważniejszy jest efekt w postaci ulicznych koncertów.	Średni
	Kultura na plaży	W 2021 r. Centrum Kultury w Mielnie rozpoczęło projekt „Strefy plażingu“, dzięki czemu nastąpił krok w kierunku spełnienia oczekiwań turystów. Przyjezdni za najważniejszy punkt w Gminie Mielno wskazują plaże i to tutaj chcą spędzać najwięcej czasu. Dlatego pragną, aby animacje dla dzieci, czy inne wydarzenia miały miejsce właśnie na piasku. Konieczne wydaje się rozwijanie projektu CKM i zwiększenie częstotliwości imprez plażowych.	Wysoki
Bezpieczeństwo	Respektowanie zakazów parkowania	W sezonie wakacyjnym niektóre miejsca są konsekwentnie zastawiane samochodami, których kierowcy nic nie robią sobie z zakazów parkowania. Wymagane jest zwiększenie aktywności służb w tym kontekście, gdyż problem zgłaszają zarówno mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, jak i turyści.	Wysoki
	Spokój na ulicach	Każdego roku Gmina Mielno, a w szczególności Mielno, zmaga się z nocnym zakłócaniem spokoju: głośne zachowania, spożywanie alkoholu w przestrzeni publicznej, korzystanie z materiałów pirotechnicznych. Należy zwiększyć intensywność działań odpowiedzialnych służb.	Wysoki

Tab. 2 (opracowanie własne)

W ramach uzupełnienia propozycji poniżej zaprezentowano przykładowe rozwiązania, z których można czerpać inspirację dla Gminy Mielno.

Kategoria: Toalety

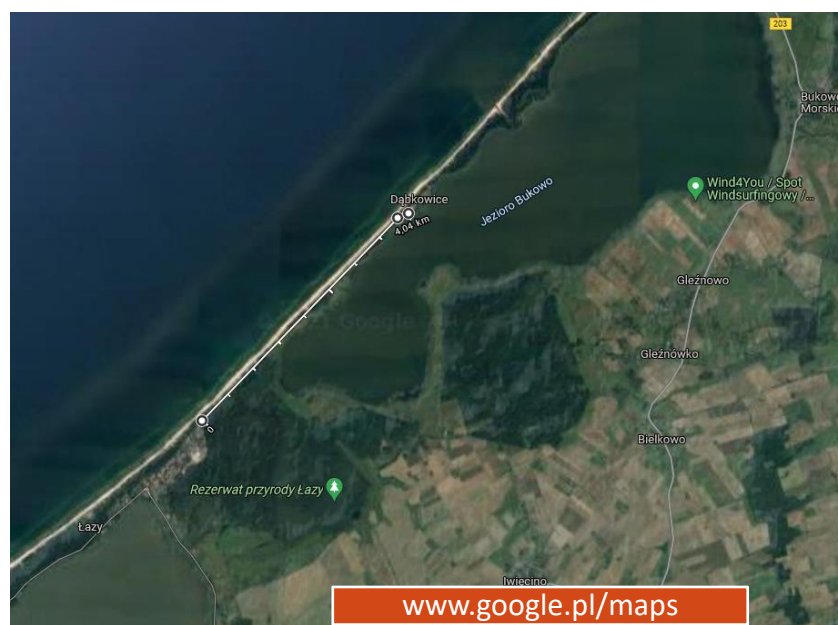
Projekt: Wieloletnia koncepcja budowy toalet przy najbardziej obleganych zejściach na plażę w Gminie Mielno

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Powstanie ścieżki rowerowej na odcinku Łazy-Dąbkowice

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Powstanie ścieżki rowerowej na odcinku wesołe miasteczko w Mielnie-Jamno (przystań MZK)

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Ominięcie tzw. drugiego wąskiego gardła rowerowego w centrum Mielna

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Dostosowanie oznaczeń umieszczanych na ścieżkach rowerowych

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Większa liczba stojaków rowerowych

Kategoria: Infrastruktura rowerowa

Projekt: Wymiana koszy na śmieci

www.swinoujscie.pl

www.redro.pl

Kategoria: Infrastruktura plażowa

Projekt: Przebieralnie na plażach

Kategoria: Infrastruktura plażowa

Projekt: Strefy relaksu

Kategoria: Infrastruktura plażowa

Projekt: Bary plażowe

Dodatkowo: połączenie baru plażowego ze strefą relaksu

Kategoria: Infrastruktura plażowa

Projekt: Boiska do siatkówki/ piłki nożnej

Kategoria: Infrastruktura plażowa

Projekt: Pysznice przy zejściach na plażę

Kategoria: Infrastruktura rekreacyjna

Projekt: Zielone strefy odpoczynku

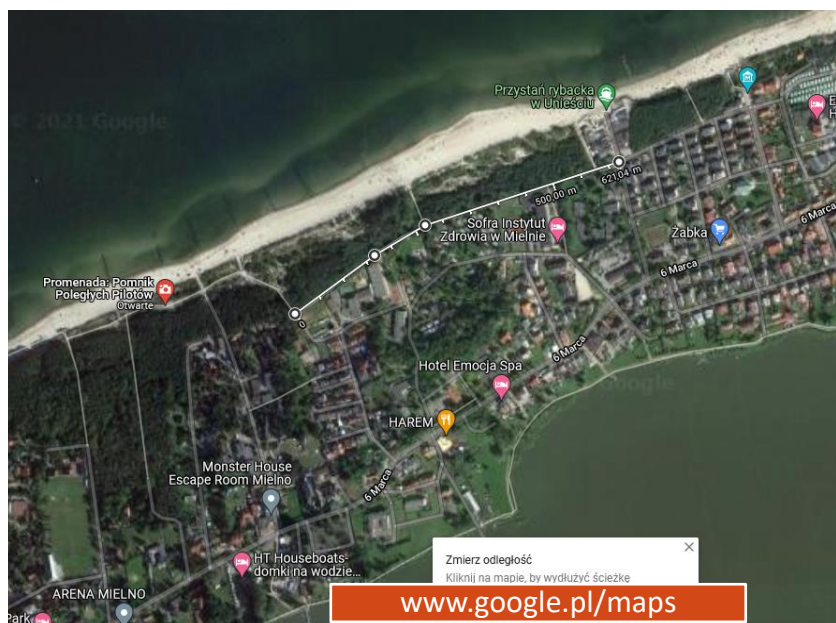
Kategoria: Infrastruktura rekreacyjna

Projekt: Miejsca do fotografowania – napisy z nazwą miejscowości

Kategoria: Infrastruktura rekreacyjna

Projekt: Przedłużenie promenady z Mielna do Unieścia

Kategoria: Infrastruktura rekreacyjna
Projekt: Historyczne tabliczki na ulicach

Kategoria: Ład architektoniczny

Projekt: Uporządkowanie przestrzeni publicznej

Kategoria: Dostępność

Projekt: Dostępność plaży

www.travelplanet.pl

www.rhodes-hotels.us

Kategoria: Kultura

Projekt: Kultura na plaży

